

OROGENUL CARPAȚILOR ORIENTALI

*ZONA CISTALINO-MESOZOICĂ $\approx$ DACIDE MEDIANE

**FLIȘUL EST-CARPATIC + MOLASA $\approx$ DACIDE EXTERNE+ MOLDAVIDE

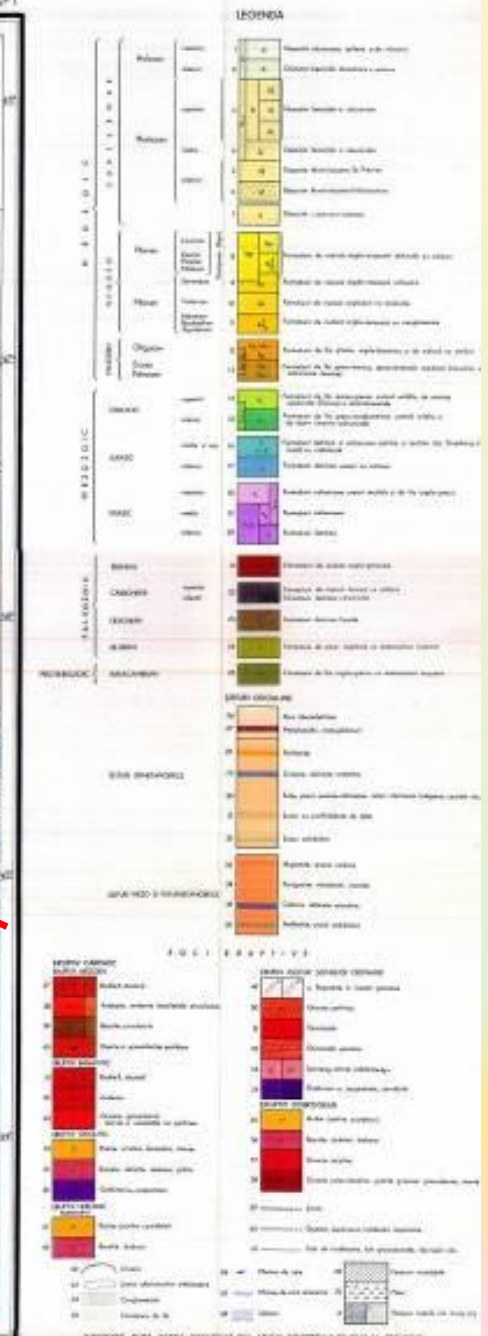
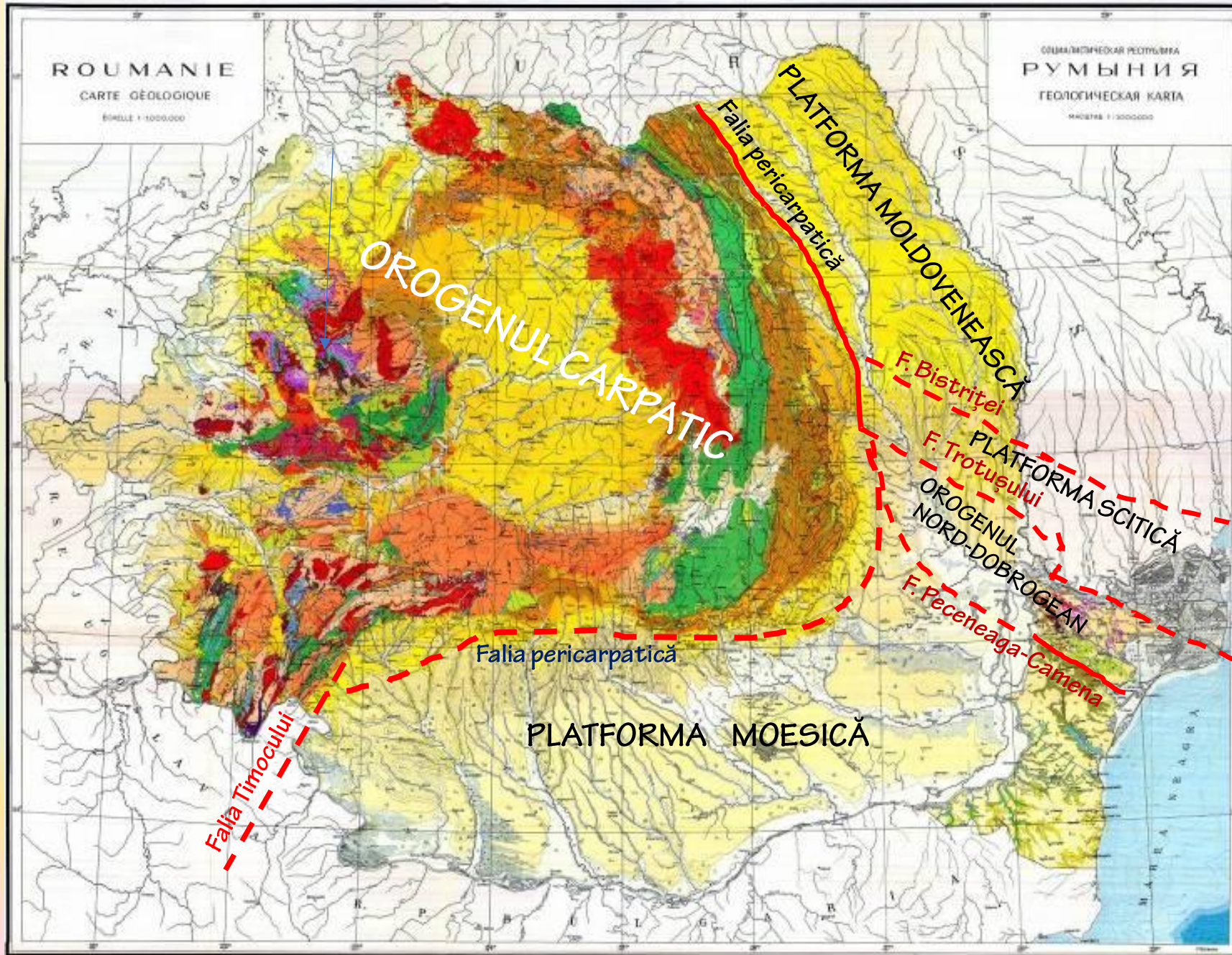
***FLIȘUL TRANSCARPATIC $\approx$ PIENIDE

****VULCANITELE NEOGENE

*****DEPRESIUNILE INTERNE POSTECTONICE

DISTRIBUȚIA OROGENELOR PE TERITORIUL ROMÂNIEI

COMITETUL DE STAT AL GEOLOGIEI
INSTITUTUL GEOLOGIC

UNITĂȚILE MORFOSTRUCTURALE MAJORE ALE OROGENULUI CARPAȚILOR ORIENTALI

1. Zona cristalino-mesozoică, alcătuită din pânzele dacidelor mediane + transilvanidelor:

- 1.1. Pânza infrabucovinică;
- 1.2. Pânza subucovinică;
- 1.3. Pânza bucovinică;
- 1.3. Pânzele transilvane: de Rarău-Hăghimaș și de Olt.

2. Zona flișului est-carpatic, alcătuită din pânzele dacidelor externe și moldavidelor):

- 2.1. Subzona flișului intern (dacide externe + moldavide):
 - 2.1.1. Pânza flișului negru (dacide externe);
 - 2.1.2. Pânza de Ceahlău (dacide externe);
 - 2.1.3. Pânza de Baraolt (dacide externe);
 - 2.1.4. Pânza de Bobu (dacide externe);
 - 2.1.5. Pânza de Teleajen (= *flișul curbicortical*; moldavide).

- 2.2. Subzona flișului extern (moldavide):
 - 2.2.2. Pânza de Macia;
 - 2.2.3. Pânza de Audia;
 - 2.2.4. Pânza de Tarcău;
 - 2.2.5. Pânza de Vrancea (= *flișul cutelor marginale*).

3. Zona klippelor pienine și a flișul transcarpatic, alcătuită din:

- 3.1. Klippele pienine;
- 3.2. Pânza de Botiza;
- 3.3. Pânza wildflișului;
- 3.4. Pânza de Petrova.

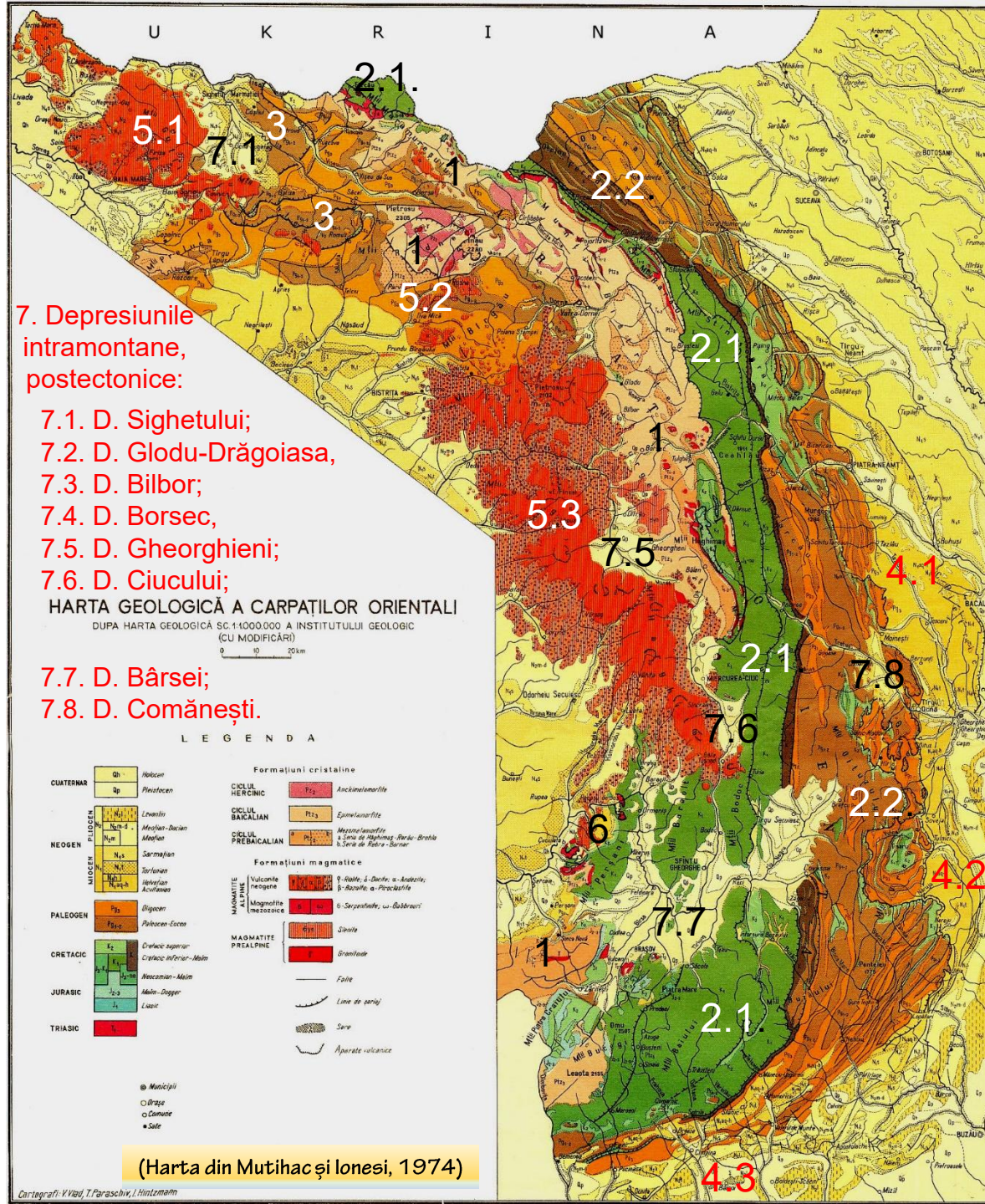
4. Zona molasei est-carpatic, alcătuită din moldavide): Pânza subcarpatică

- 4.1. Subzona de la nord de Valea Troțușului;
- 4.2. Subzona de monoclin (Valea Troțușului – Valea Slănicului de Buzău);
- 4.3. Subzona cutelor diapire (Valea Slănicului de Buzău – Valea Dâmboviței).

5. Zona vulcanite Neogene:

- 5.1. Grupa nordică, Oaș - Gutâi (aparate vulcanice);
- 5.2. Grupa centrală, Țibleș - Bârgău (corpuri subvulcanice);
- 5.3. Grupa sudică, Călimani – Gurghiu – Harghita (aparate vulcanice).

6. Curgerilor bazice cuaternare: Bazaltele de la Racoș.

(Harta din Mutihac și Ionesi, 1974)

FLIȘUL CARPAȚILOR ORIENTALI

1. FLIȘUL INTERN ≈ DACIDE EXTERNE + MOLDAVIDE

1.1. FLIȘUL INTERN VESTIC ≈ DACIDE EXTERNE

Pânza flișului negru

Pânza de Baraolt

Pânza de Ceahlău

Pânza de Bobu

1.2. FLIȘUL INTERN ESTIC ≈ MOLDAVIDE

Pânza de Teleajen

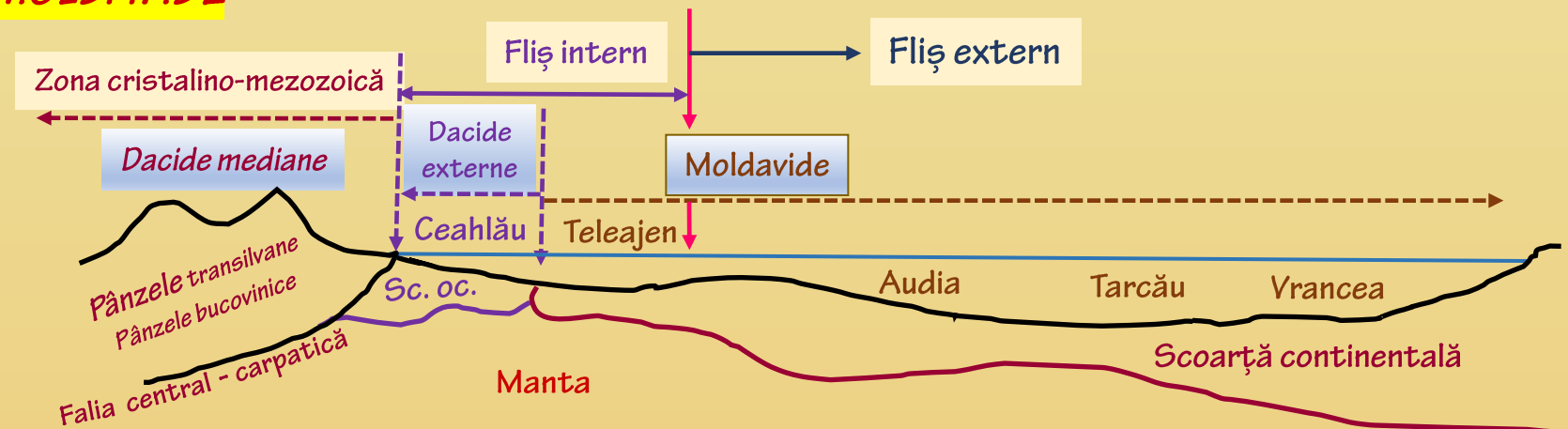
Pânza de Macla

2. FLIȘUL EXTERN ≈ MOLDAVIDE

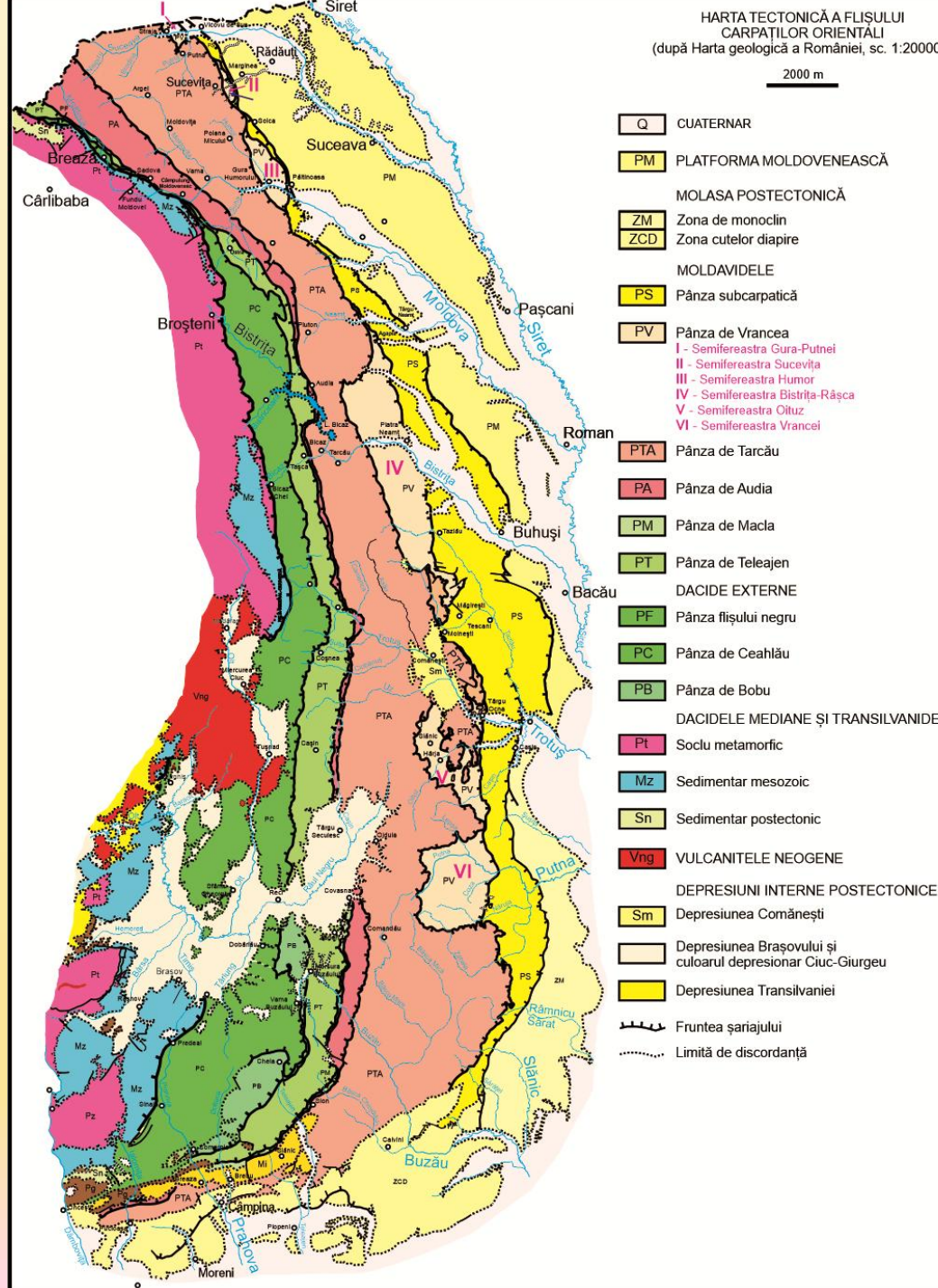
Pânza de Audia

Pânza de Tarcău

Pânza de Vrancea

2000 m

PÂNZA DE VRANCEA

I. Semifereastră Putna

II. Semifereastră Sucevița

III. Semifereastră Humor

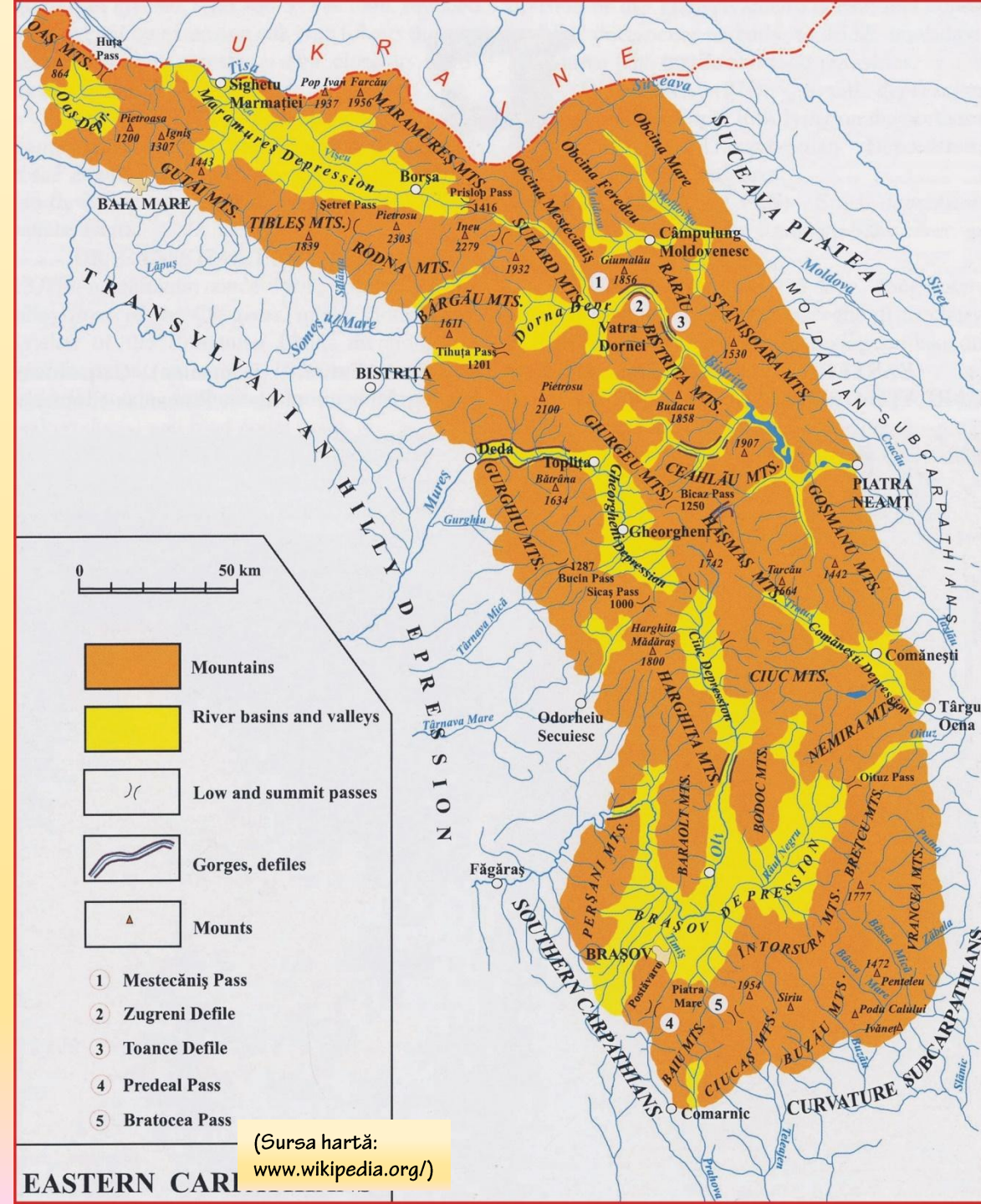
IV. Semifereastră Bistrița-Râșca

V. Semifereastră Oituz

VI. Semifereastră Vrancea

RELIEF CORESPONDENT

- M-ții Maramureșului
- Obcina Mare
- Obcina Feredeului
- M-ții Stânișoarei
- M-ții Ceahlău
- M-ții Goșmanu (Tarcăului)
- M-ții Ciucului
- M-ții Nemira (Oituzului)
- M-ții Bodoc
- M-ții Baraolt
- M-ții Vrancei
- M-ții Brețcului
- M-ții Buzăului
- M-ții Întorsurii
- M-ții Ciucaș
- M-ții Baiului

(Sursa hartă:
www.wikipedia.org/)

EASTERN CARP

1. PALEOGEOGRAFIE-STRUCTOGENEZĂ

CE TREBUIE ȘTIUT?

1. Bazinul flișului se configurează în Cretacic și se închide după *mișcările stirice* (în Badenian), în ultima fază de evoluție rămânând activ bazinul de molasă (până în Volhinian – tectogeneza moldavică);

2. Morfologia bazinului a determinat separarea a două subbazine, separate de un rid:

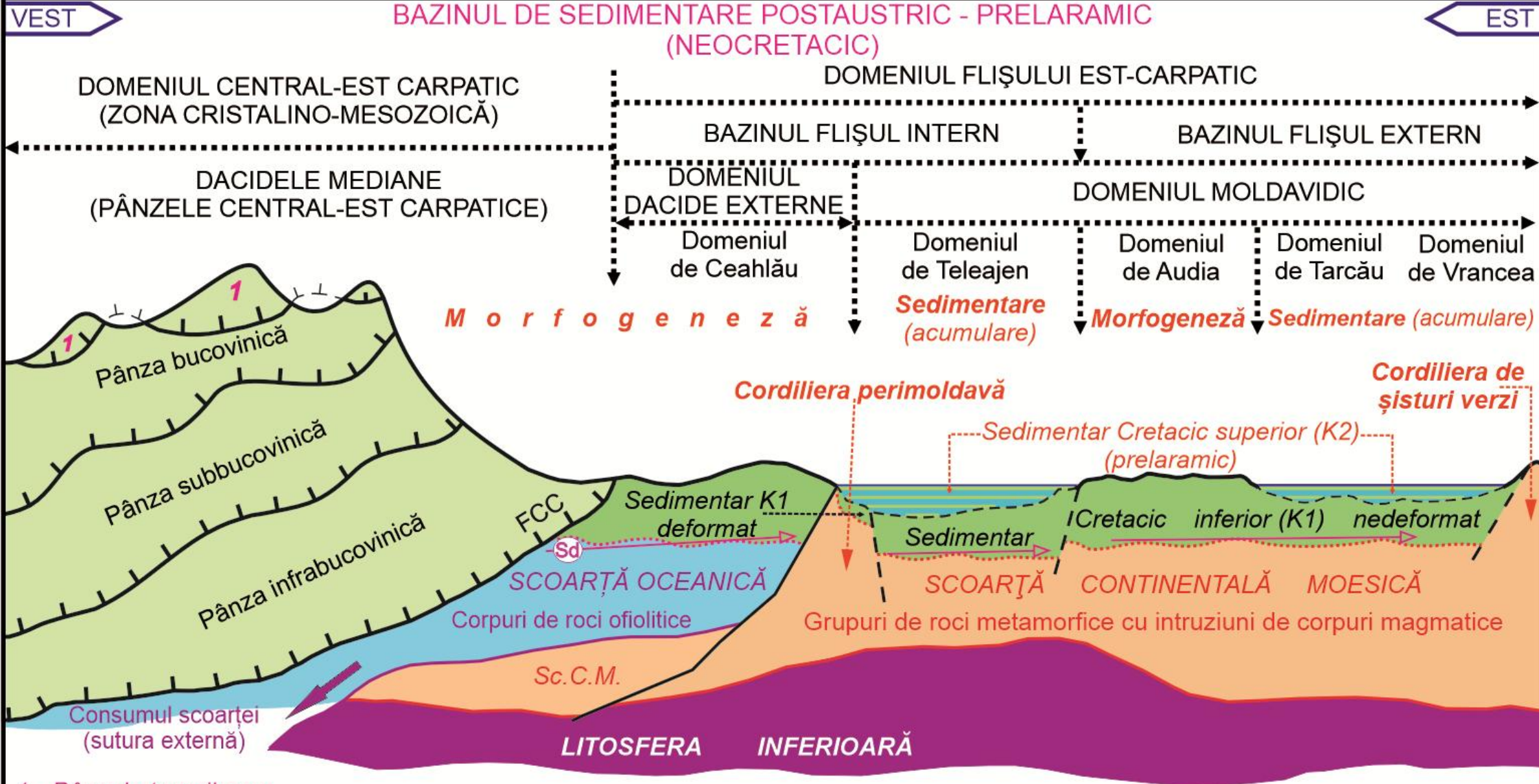
a. în vest – *bazinul flișului intern* (se formează pânzele: flișului negru, de Braolt, de Ceahlău, de Bobu, de Teleajen și de Maca);

b. în est - *bazinul flișului extern* (se formează pânzele de Audia, de Tarcău și de Vrancea);

3. Închiderea bazinului se produce succesiv, de la *vest la est*, în mai multe faze tectogenetice. În același sens sunt șariate și pânzele Orogenului Carpaților Orientali:

a. În tectogeneza laramică (neoCretacic) – este structurată, înălțată și șariată spre est *partea vestică a bazinului flișului intern*, luând naștere dacidele externe (Pânza de Ceahlău are dezvoltarea cea mai mare);

b. În tectogenezele stirice (Burdigalian și Badenian) – sunt structurate, înălțate și șariate spre est *partea estică a bazinului flișului intern* și depozitele acumulate în *bazinul flișului extern*, luând naștere pânzele moldavidice (în tect. stirică veche: de Teleajen și de Audia; în tect. stirică nouă: de Tarcău și de Vrancea).

1 - Pânzele transilvane.

FCC - Falia central-carpatică.

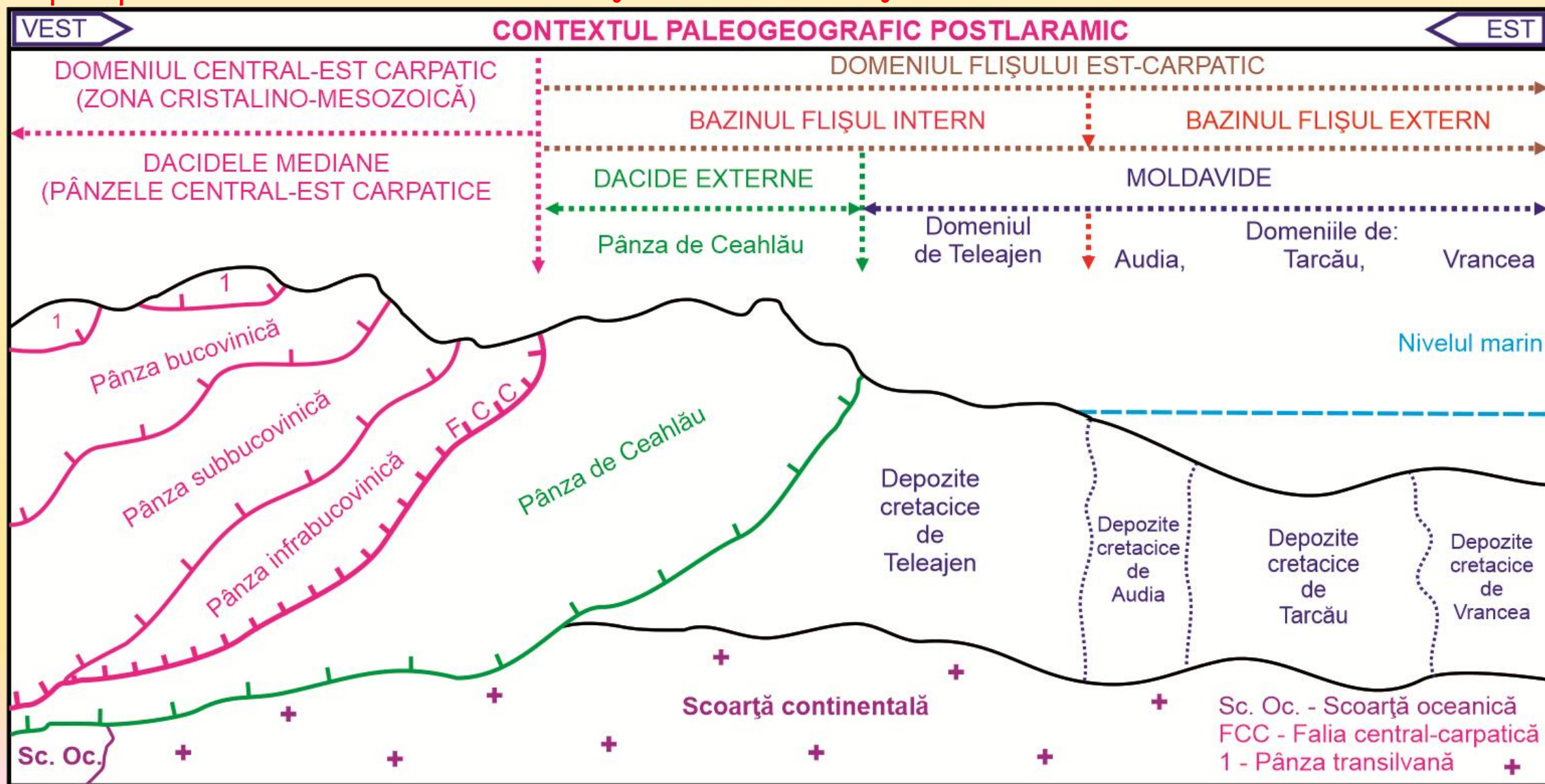
Sc.C.M. - Scoarța continentală moesică.

Sd - Suprafață de decuplare a cuverturii sedimentare de pe soclul oceanic/continental în procesul de structogeneză a pânzelor de șariaj.

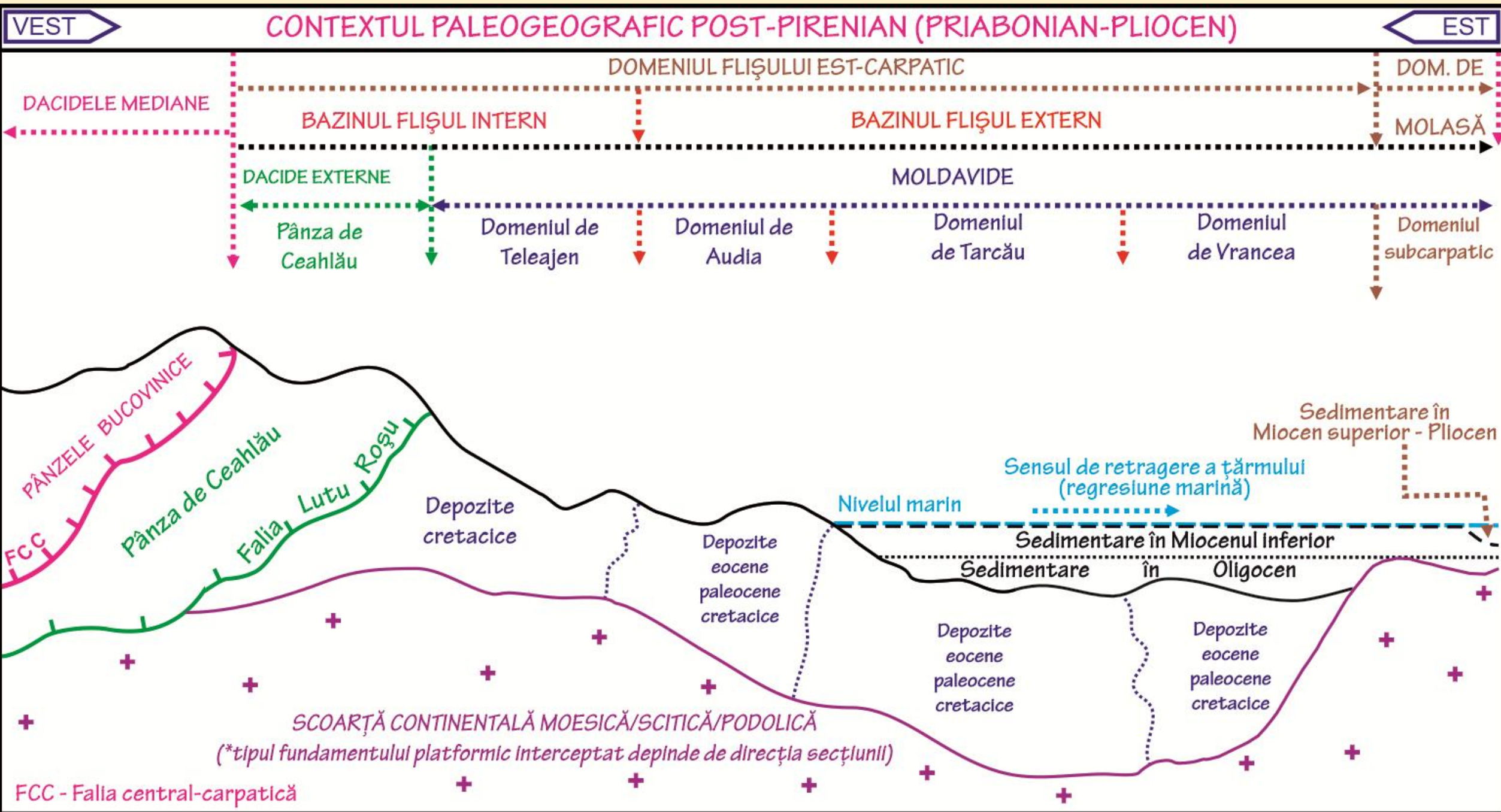
Contextul paleogeografic în Paleocen, cca. 60 mil. ani (Cretacic / Paleogen – post-laramic)

*Configurarea Orogenului Carpatic continuă cu adăugarea primelor terenuri sedimentare din domeniul flișului, la terenurile cristaline carpatice, deja emerse;

**Începe separarea bazinului denumit Paratethetys din domeniul tethysian.

PALEOGEOGRAFIA POST-PIRENIANĂ A TERENURILOR CARPATICE

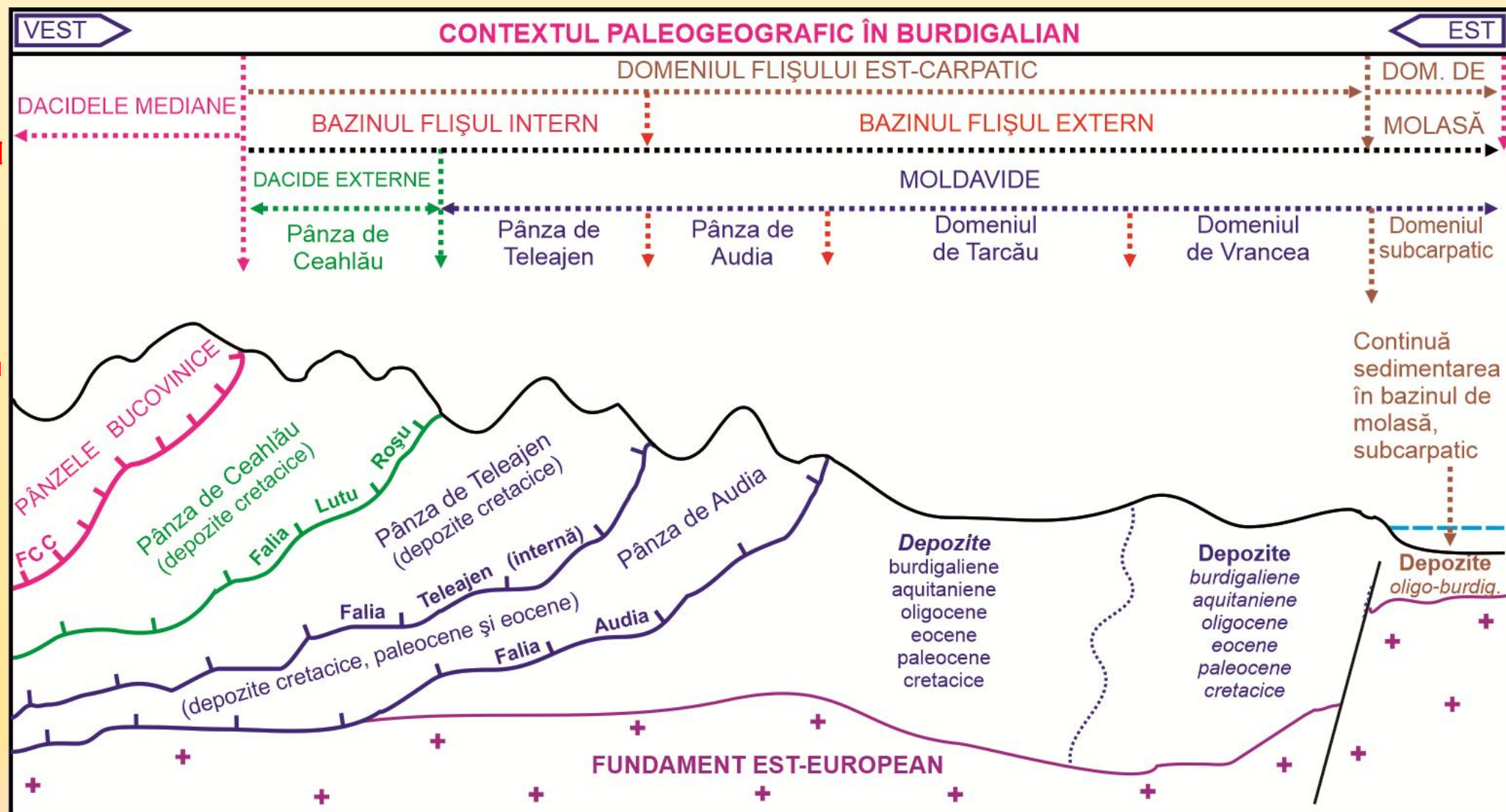

Contextul paleogeografic în urmă cu cca. 20-15 mil. ani (Burdigalian)

*În tectogenezele stirice se configurează structura majoră a pânzelor moldavidice ale flișului, sedimentarea continuându-se în bazinul de molasă până în Vohinian (Sarmațian inferior).

**Tectogeneza moldavică configurează structura majoră carpatică;

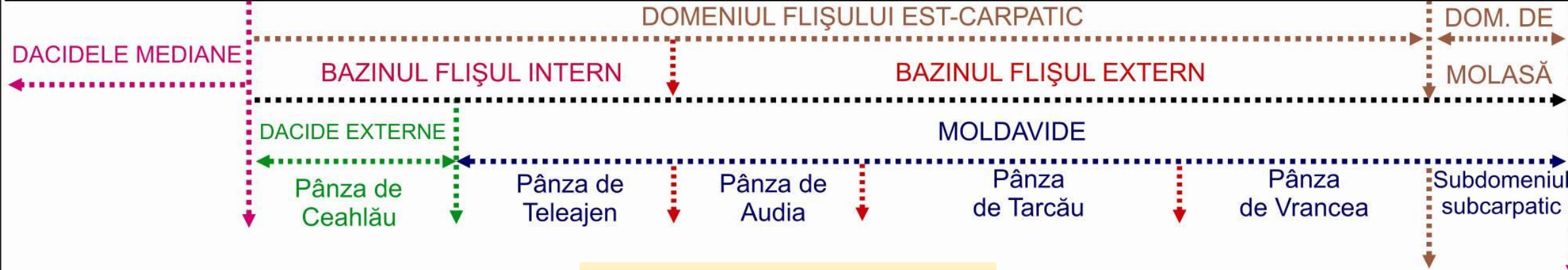
**La est și sud de bazinul molasic carpatic, domeniile de platformă est-european, scitic și moesic sunt submerse, acumulându-se sedimentele ultimului ciclu de sedimentare marină

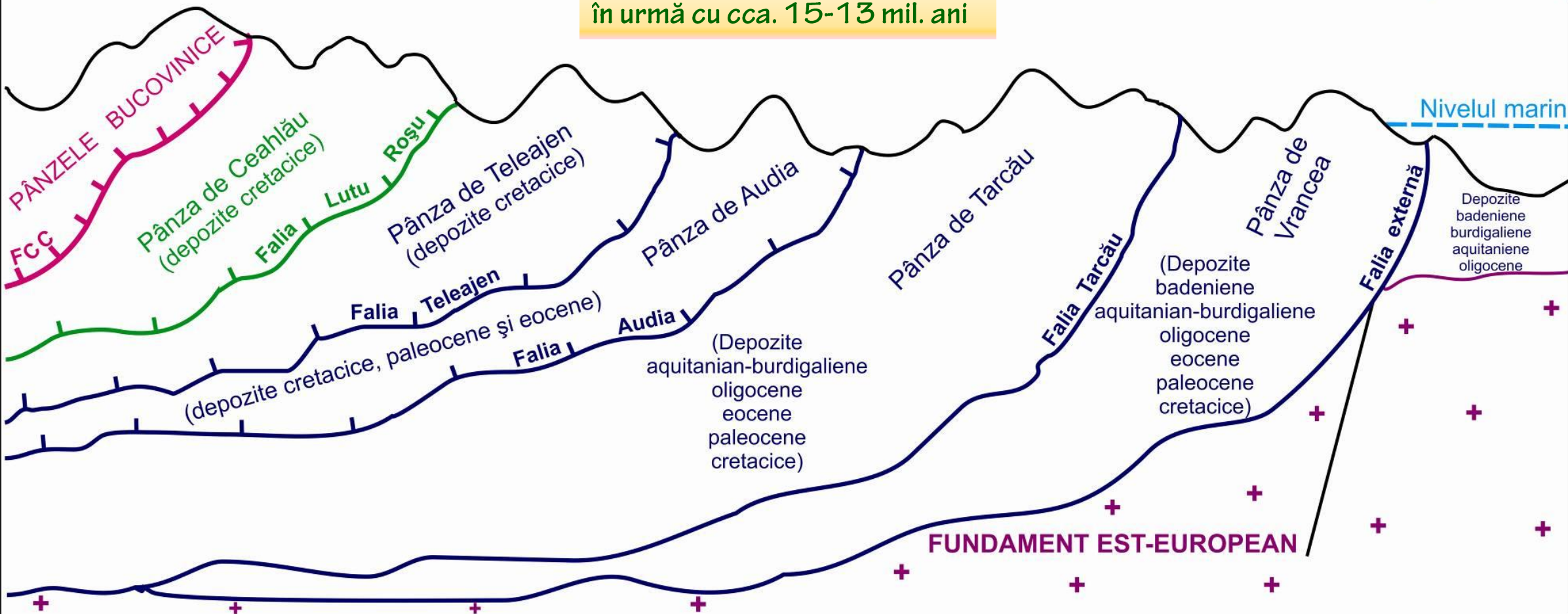
VEST

CONTEXTUL PALEOGEOGRAFIC ÎN BADENIAN

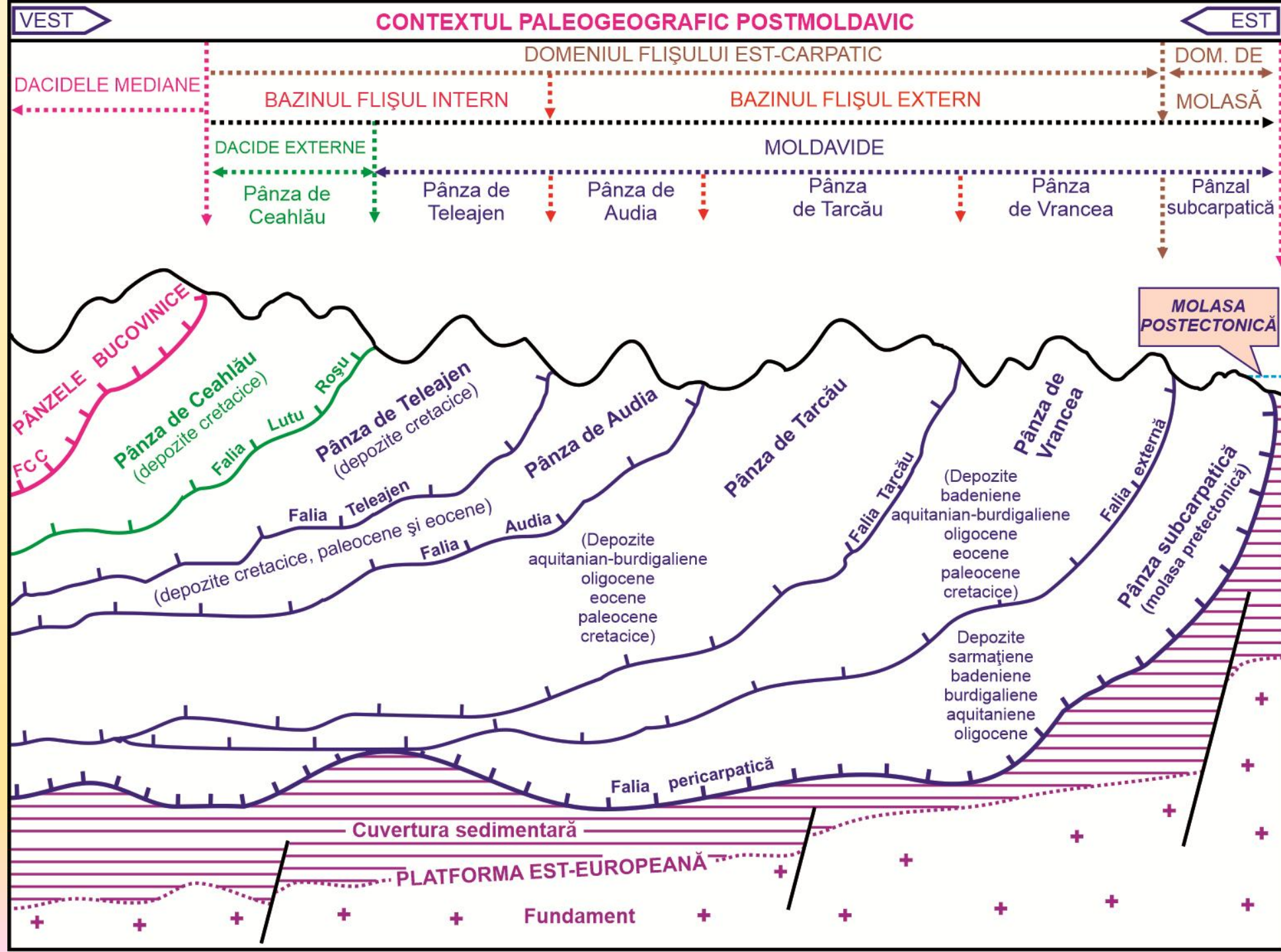
EST

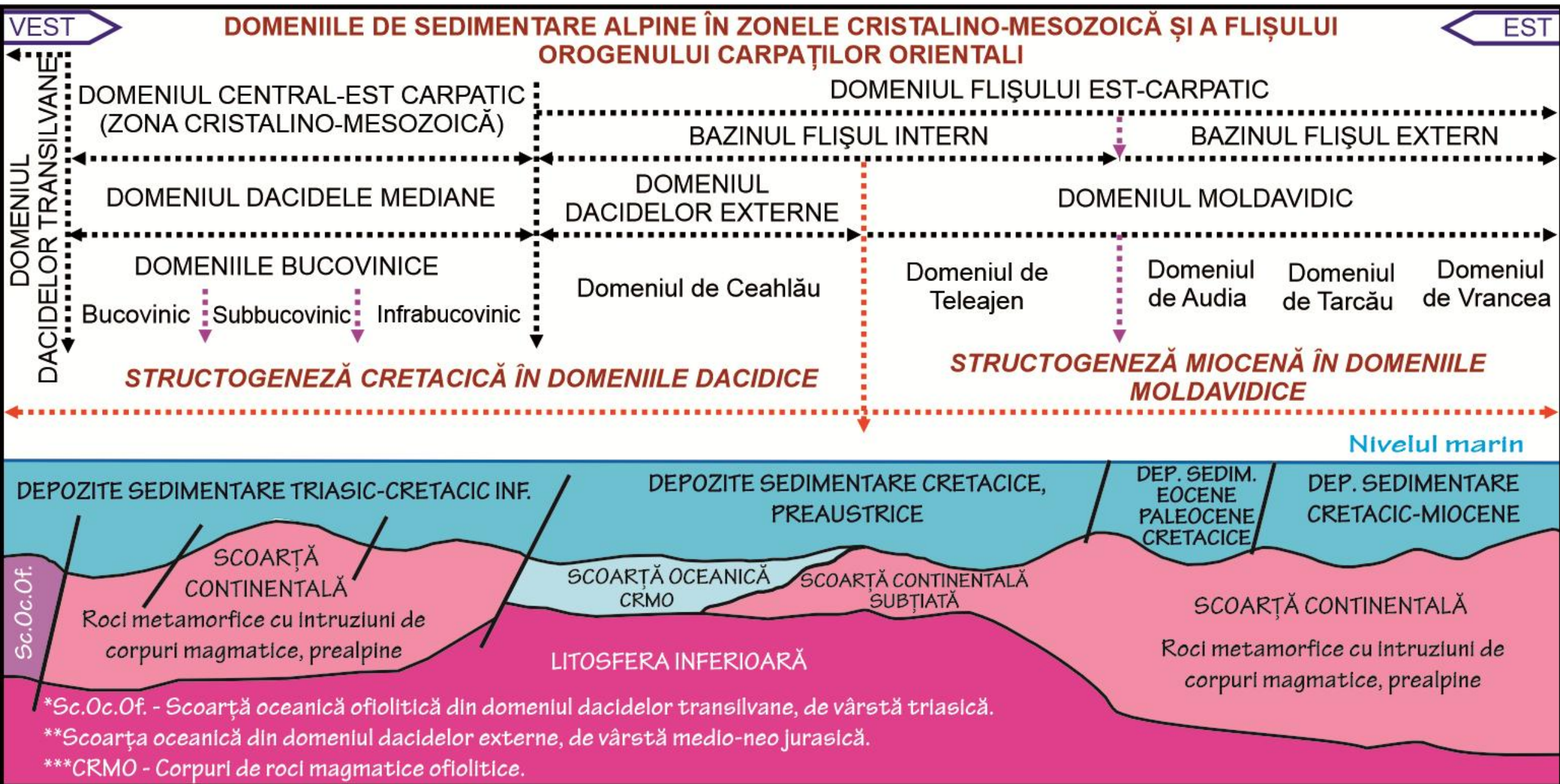
în urmă cu cca. 15-13 mil. ani

Contextul paleogeografic
în urmă cu cca. 13-12
mil. ani (în Volhinian)

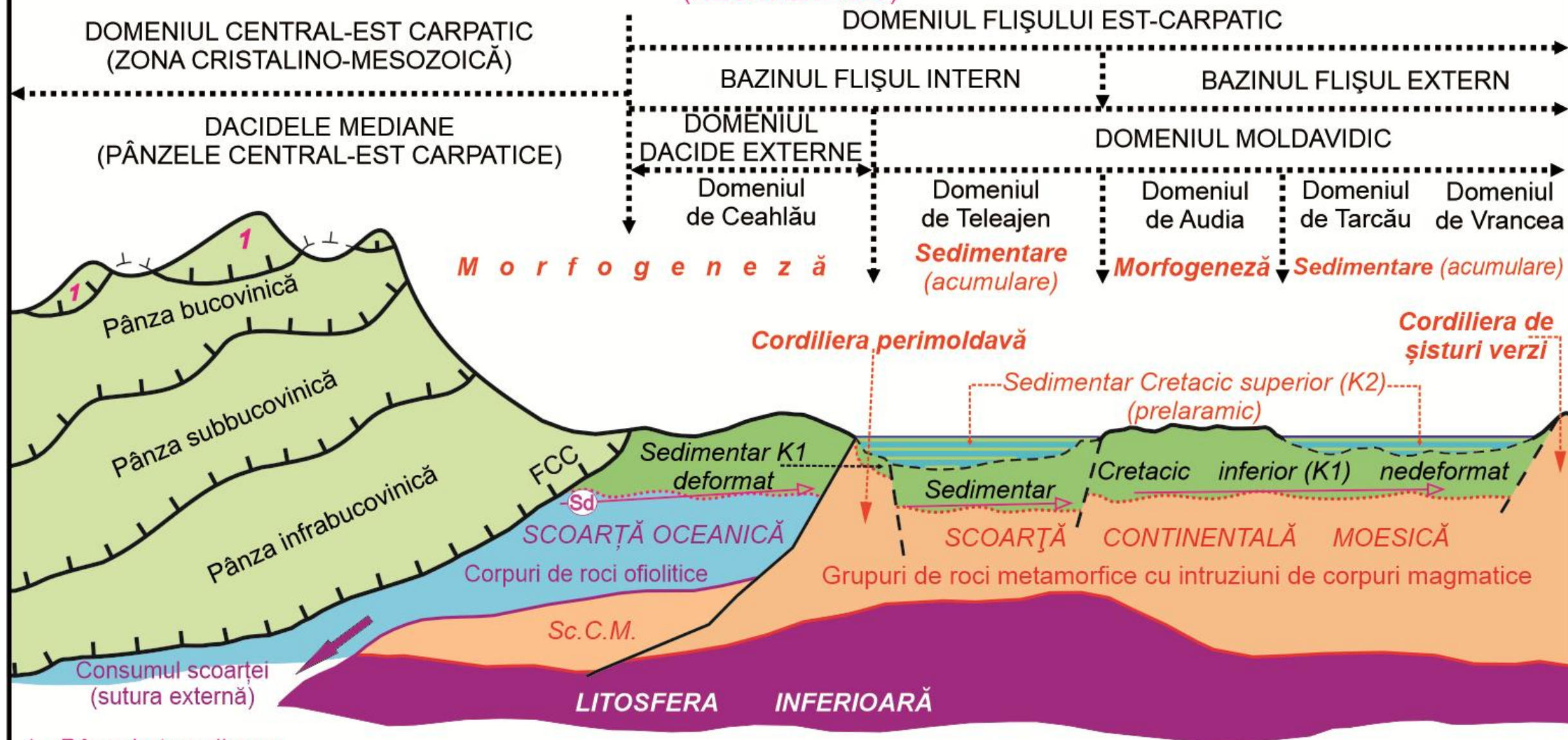
2. LITOSTRATIGRAFIA

VEST

BAZINUL DE SEDIMENTARE POSTAUSTRIC - PRELARAMIC (NEOCRETACIC)

EST

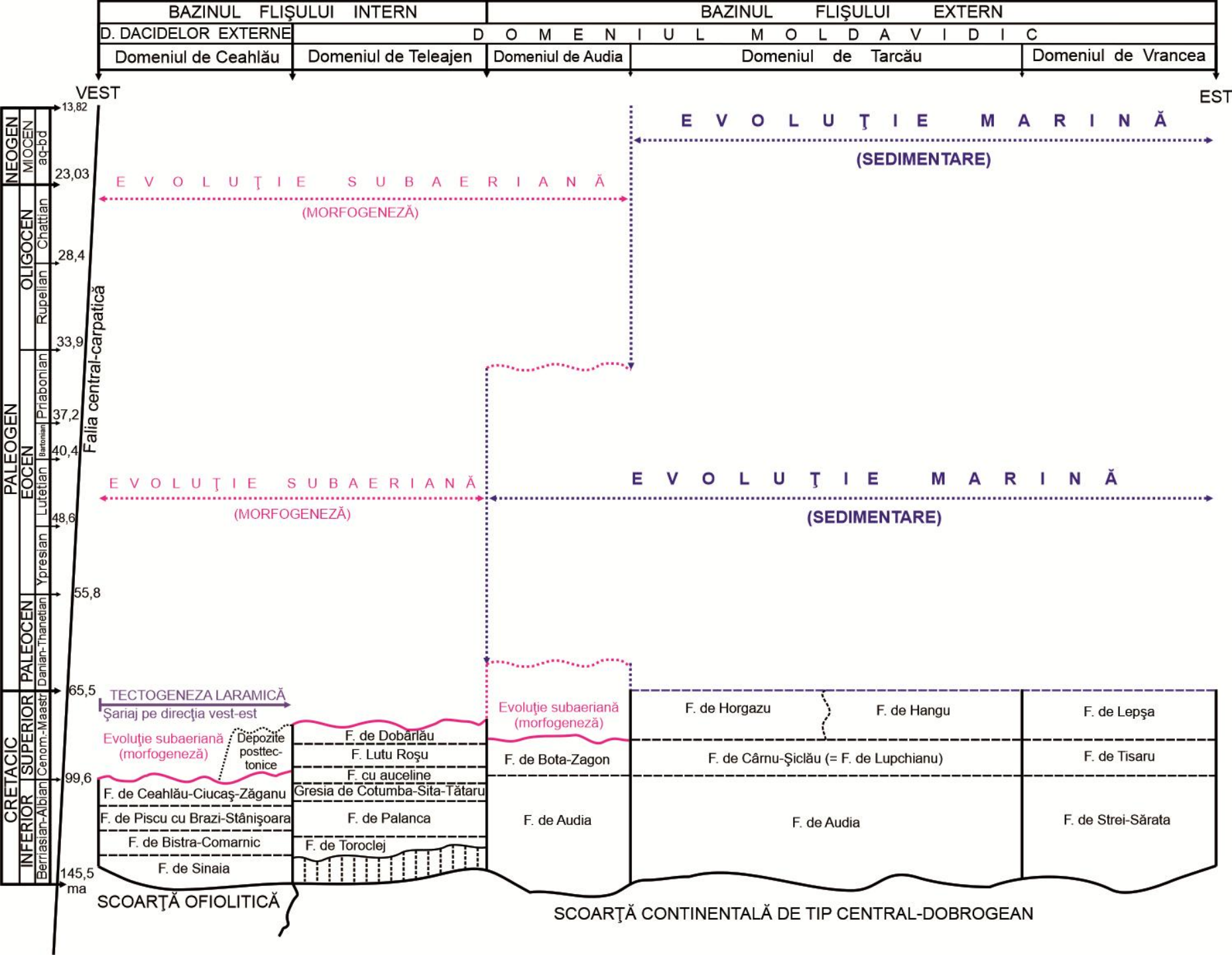
1 - Pânzele transilvane.

FCC - Falia central-carpatică.

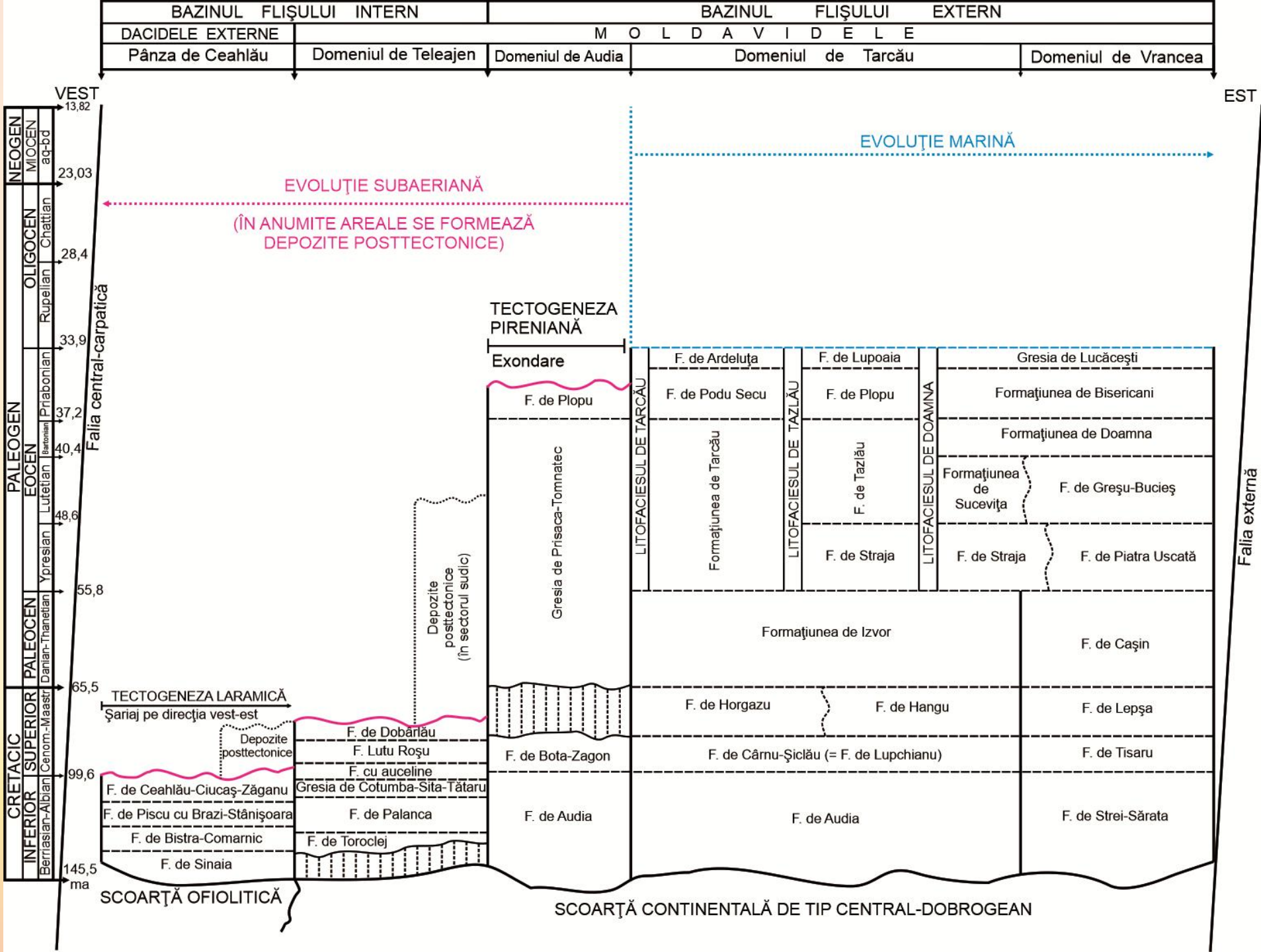
Sc.C.M. - Scoarță continentală moesică.

Sd - Suprafață de decuplare a cuverturii sedimentare de pe soclul oceanic/continental în procesul de structogeneză a pânzelor de șariaj.

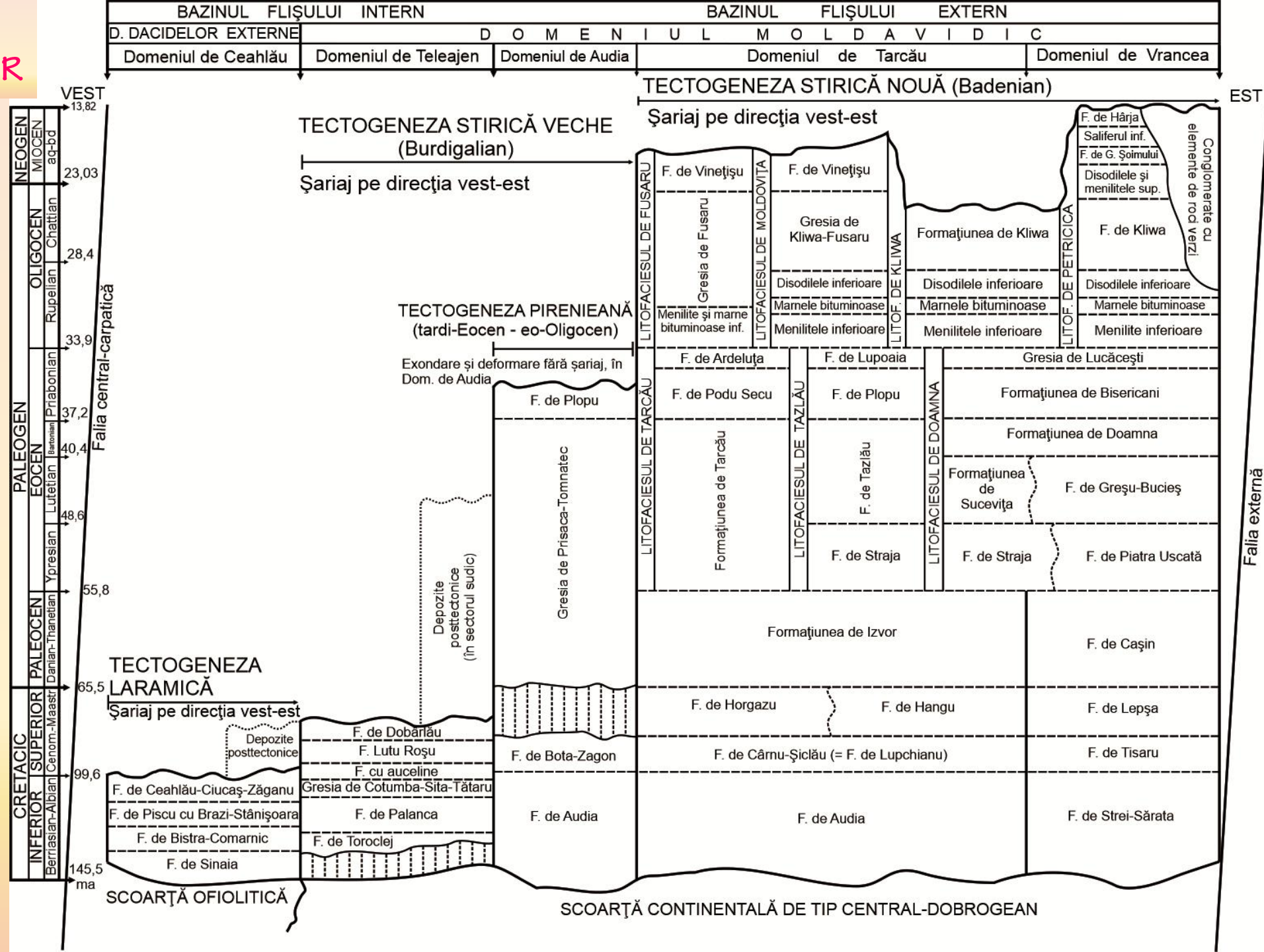
SEDIMENTAREA ÎN CRETACIC

SEDIMENTAREA ÎN PALEOCEN-EOCEN

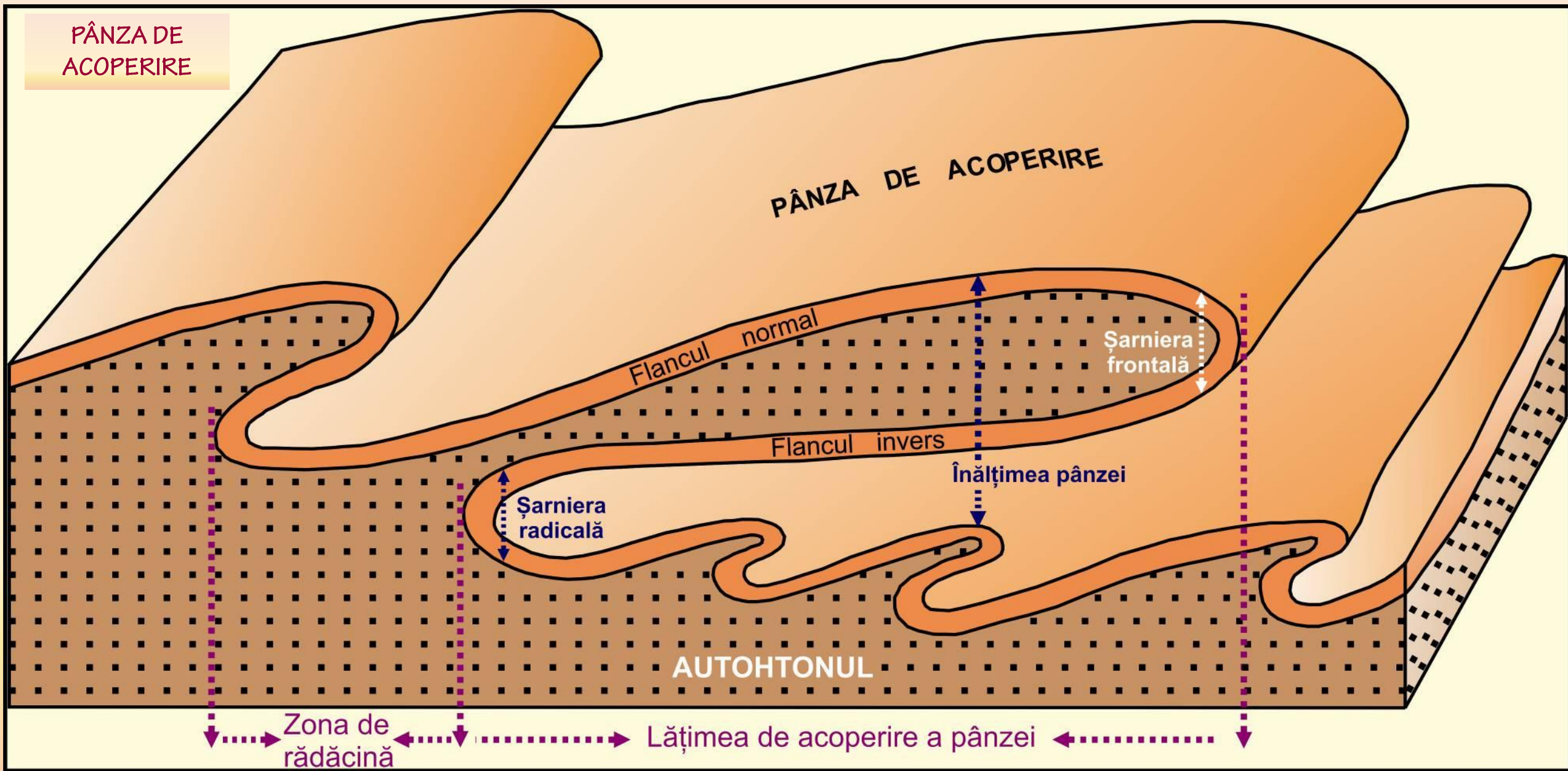

SEDIMENTAREA ÎN
OLIGOCEN-MIOCEN INFERIOR

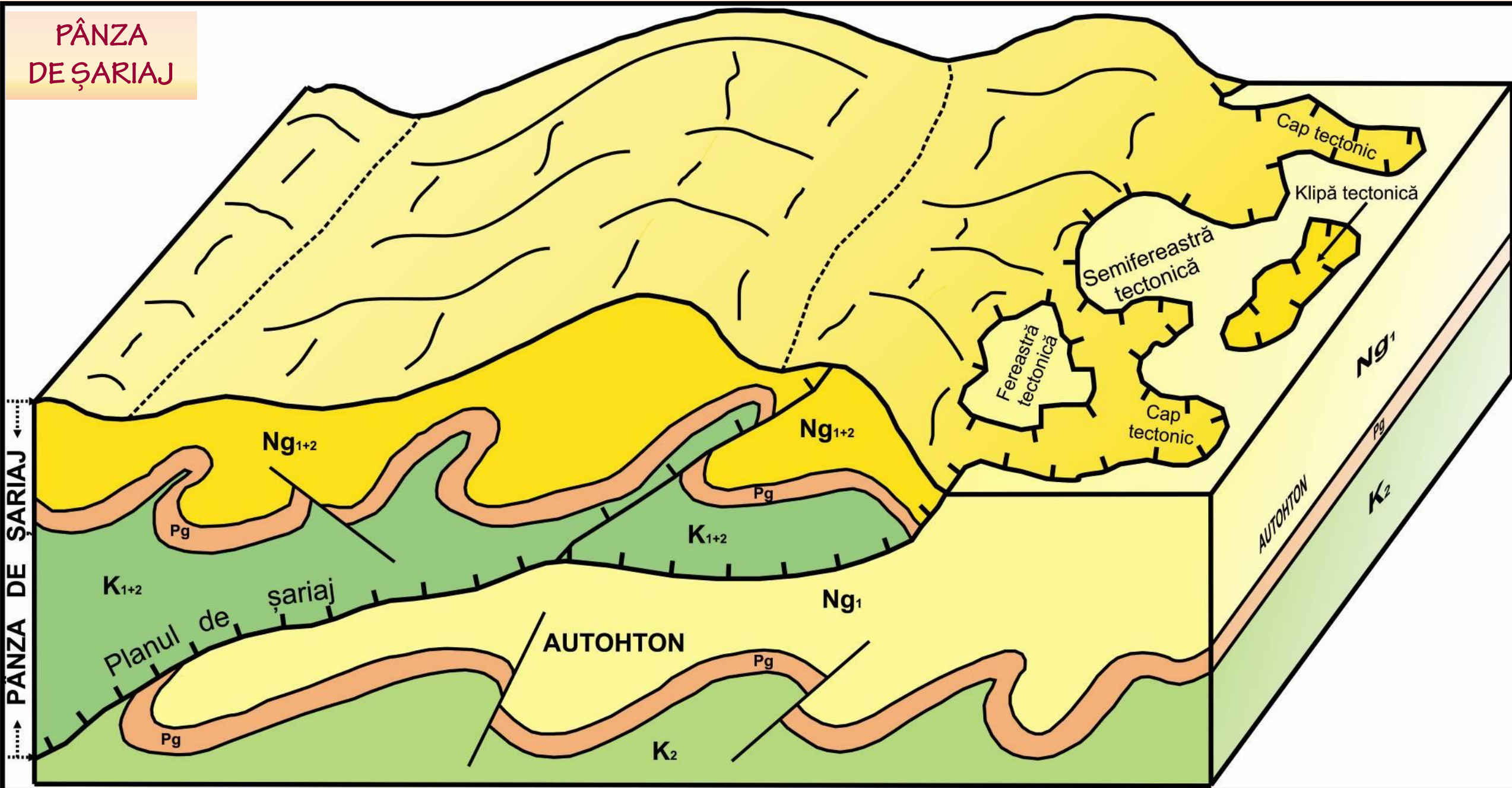

3. TECTONICA

STRUCTURA MAJORĂ ÎN PÂNZE TECTONICE

PÂNZA
DE ȘARIAJ

Depresiunea Transilvaniei

Subcarpații Vrancei

Carpații Orientali

Câmpia Română (C. piemontană C. Siretului inf.)

Orogenul Munților Apuseni la zi

VSV

Orogenul Munților Apuseni

Orogenul Carpaților Orientali

îngropat

la zi

Platforma moesică

Dacide interne

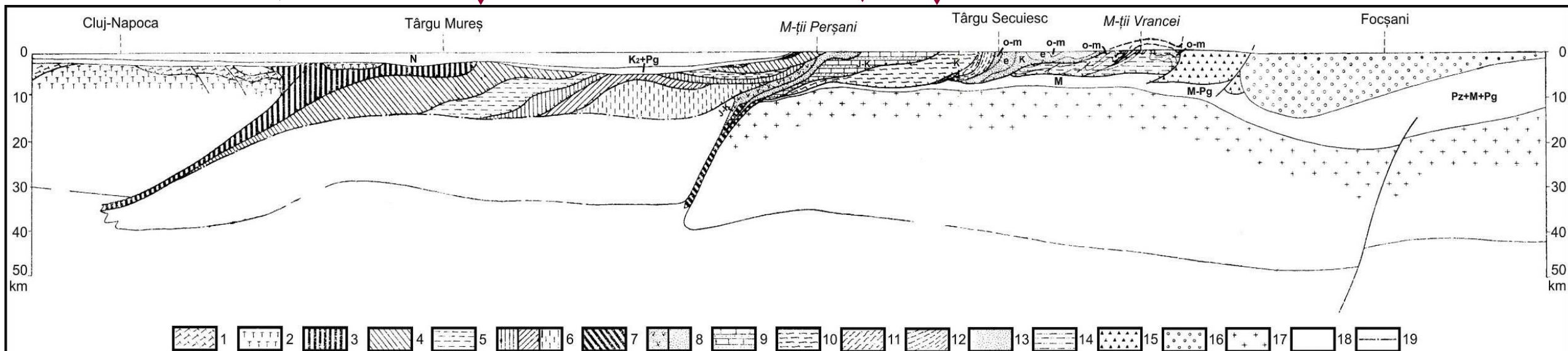
îngropat

Transilvanide

Dacide mediane (la zi în M-ții Perșani)

Dacide externe

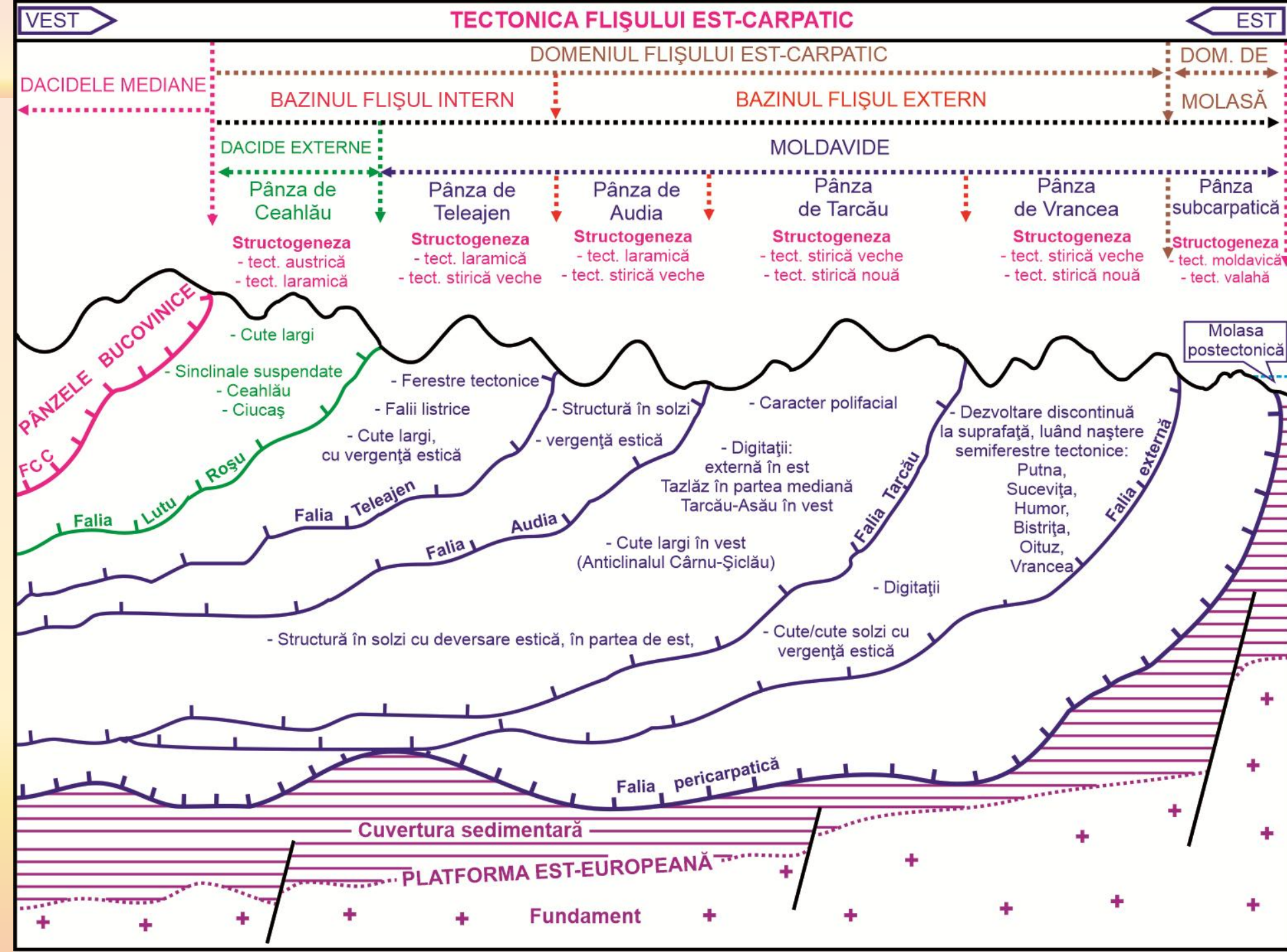
Moldavide

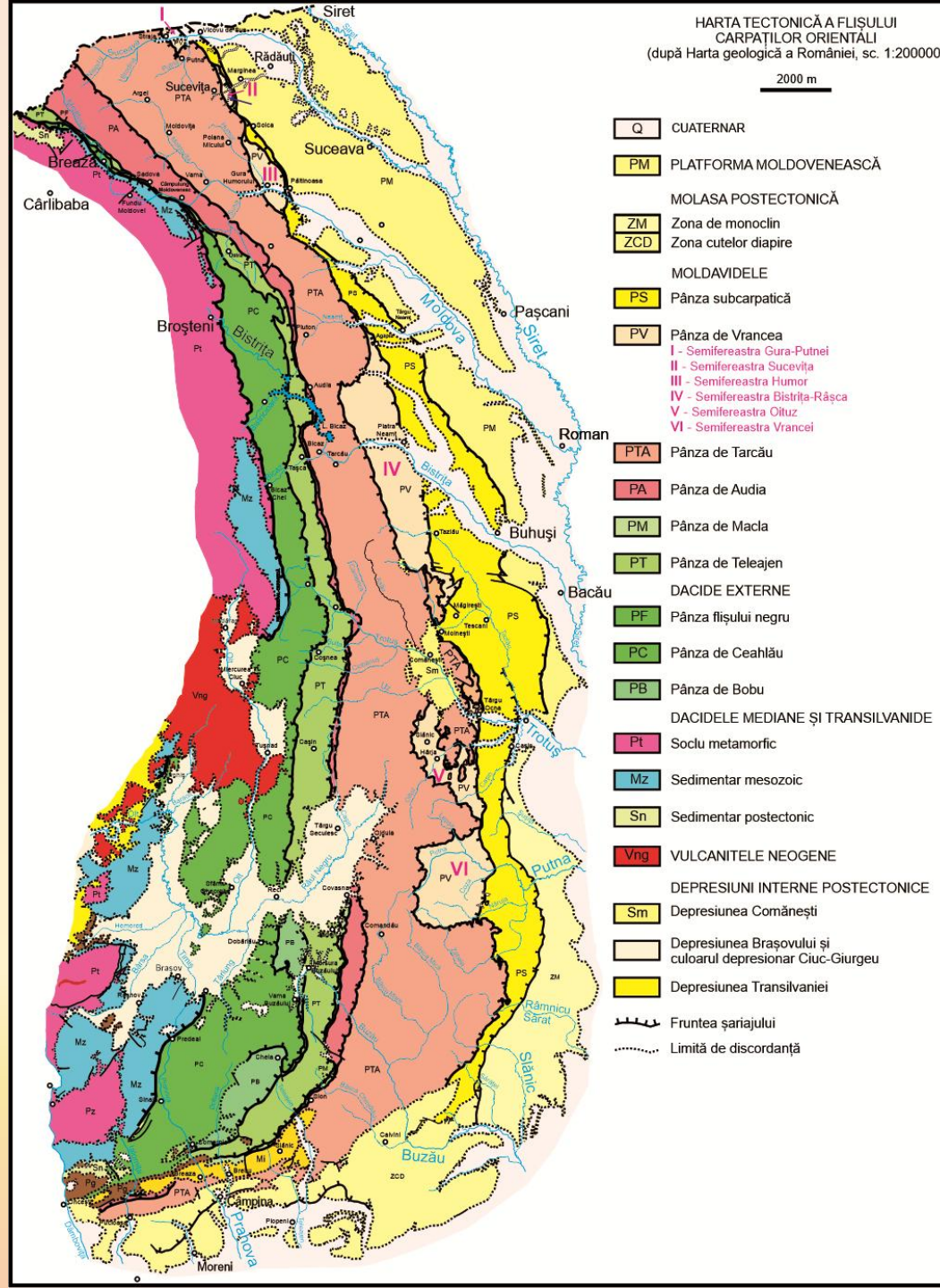
1 - Unitățile dacidice interne (pânzele tectonice); 2 - Autohtonul de Bihor; 3 - Transilvanide; 4-6. Dacide mediane (4 - Pânza bucovinică; 5 - Pânza subbucovinică; 6 - pânzele infrabucovinice); 7 - sutura dacică externă; 8-9. Dacide externe (8 - pânzele flișului negru și de Baraolt; 9 - Pânza de Ceahlău); 10-15. Moldavide (10 - Pânza de Teleajen; 11 - Pânza de Macia; 12 - Pânza de Audia; 13 - Pânza de Tarcău; 14 - Pânza de Vrancea; 15 - Pânza subcarpatică); 16 - Avânfosa s.s. (foredeep); 17 - formațiuni metamorfice subșariate (soclu platformic); 18 - formațiuni sedimentare subșariate (cuvertuara platformică); 19 - plane de forfecare intracrustală în domeniul central-est-carpatic.

(după Săndulescu, 1984)

MOMENTELE STRUCTOGENETICE
(TECTOGENETICE) PRINCIPALE

ARIA DE AFLORARE A PÂNZELOR FLIȘULUI CARPAȚILOR ORIENTALI

PÂNZA DE VRANCEA

I. Semifereastră Putna

II. Semifereastră Sucevița

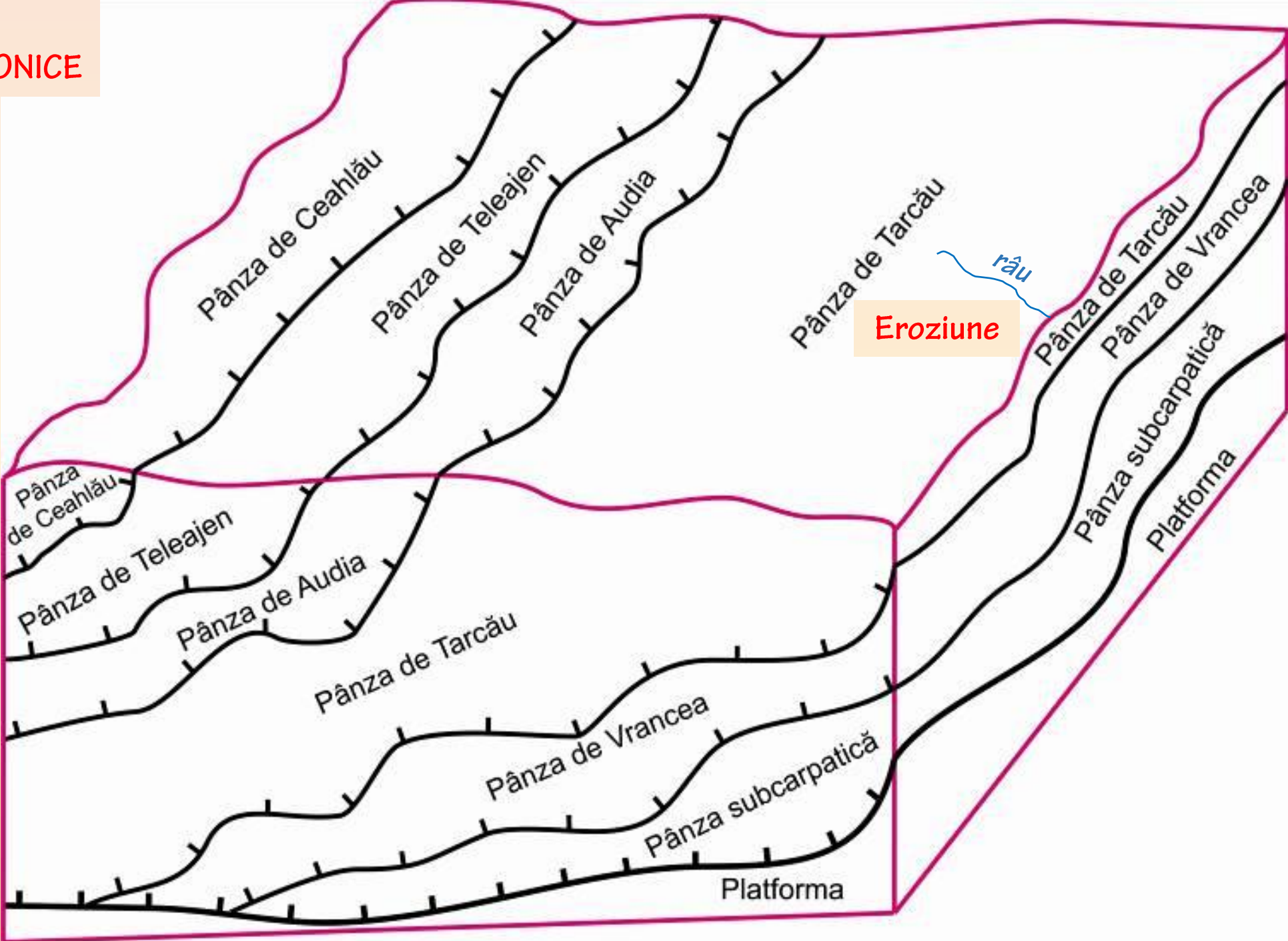
III. Semifereastră Humor

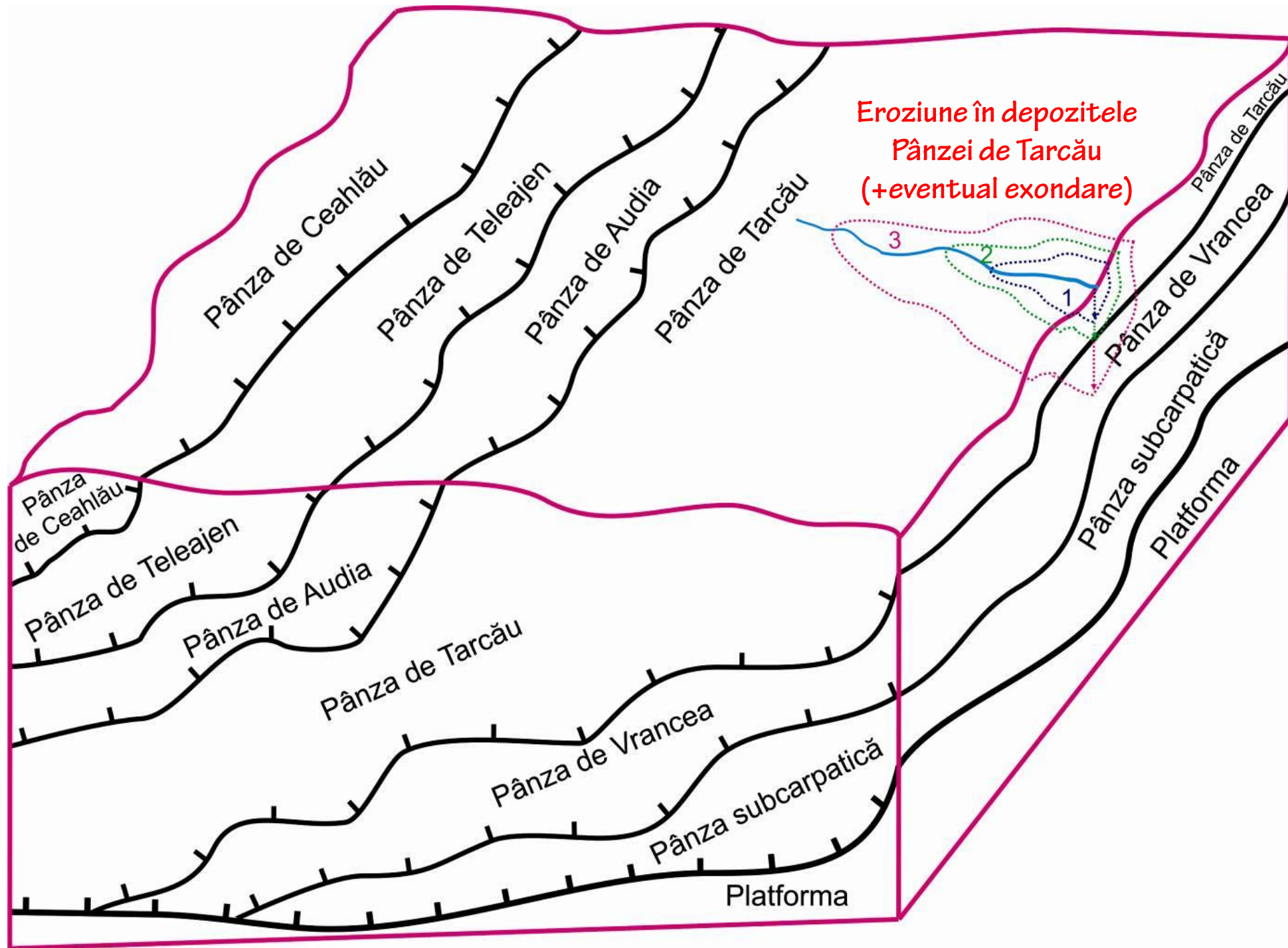
IV. Semifereastră Bistrița-Râșca

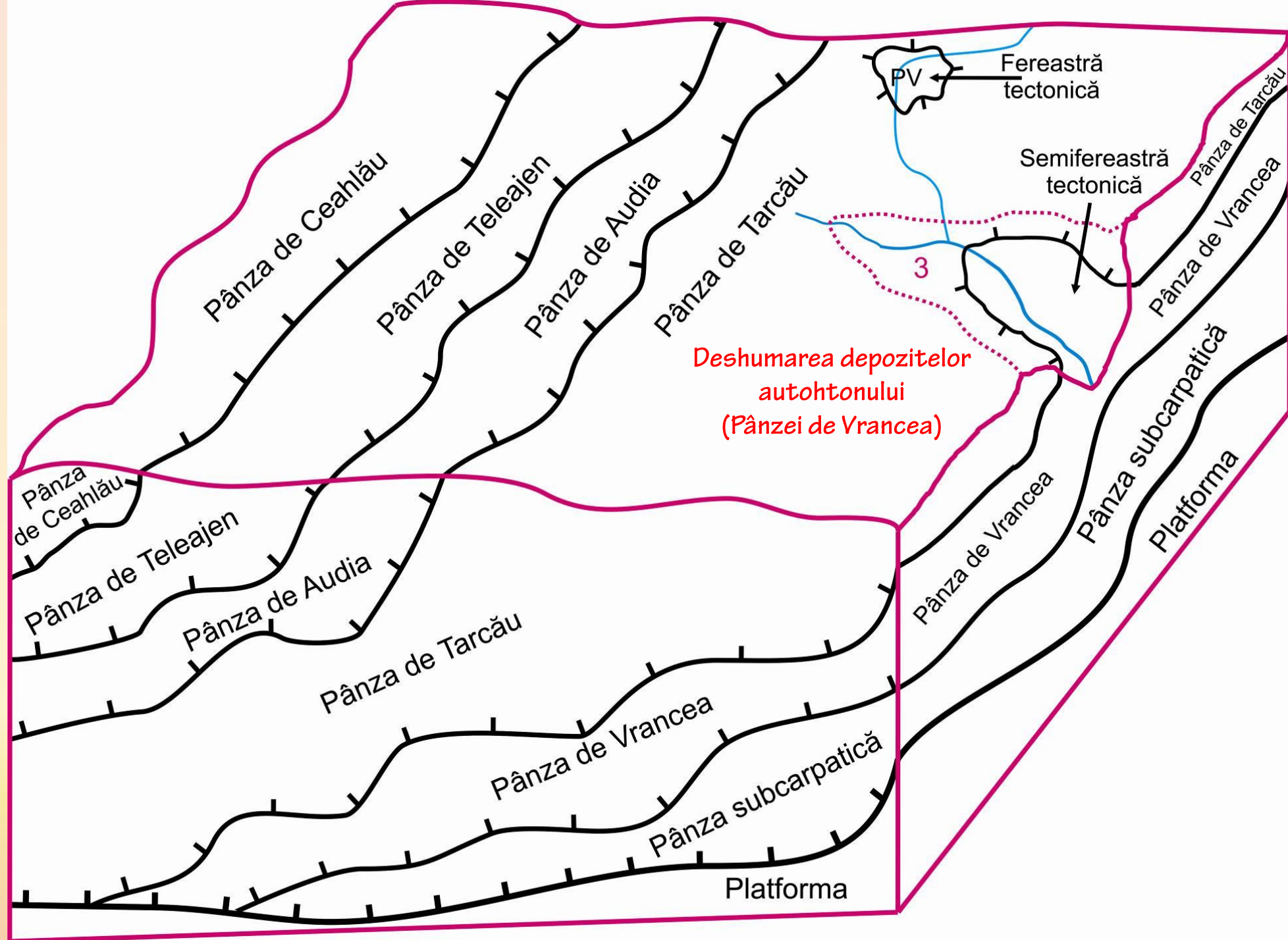
V. Semifereastră Oituz

VI. Semifereastră Vrancea

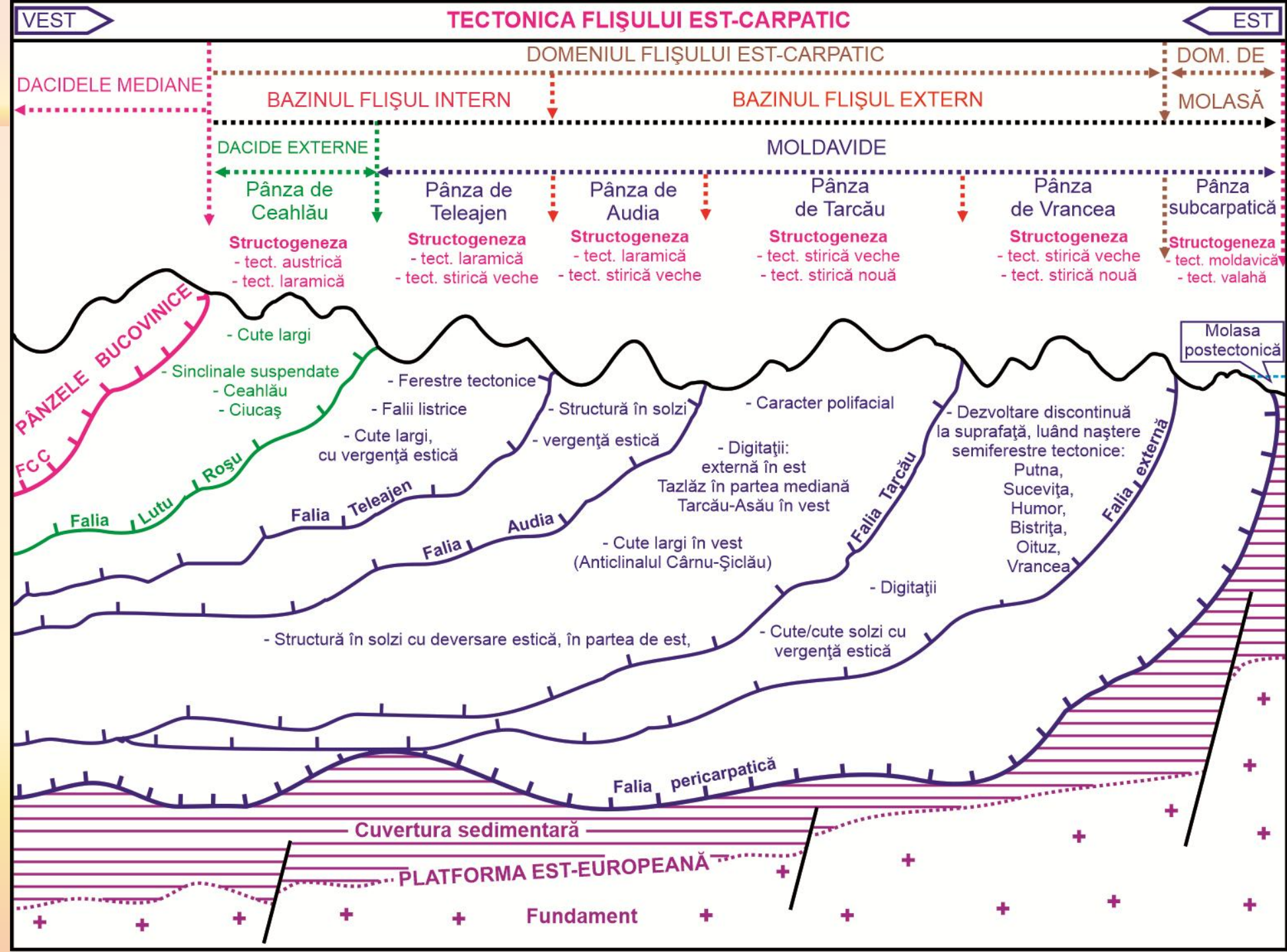
FORMAREA
SEMIFERESTRELOR TECTONICE

TECTONICA PLICATIVĂ ȘI
DISJUNCTIVĂ (RUPTURALĂ)

4. ASPECTE OROGRAFICE

- Sinclinale suspendate: Ceahlău, Ciucaș, Zăganu
- Relief carstic
- Badlands-uri ("*pământuri rele*") pe formațiuni salifere

UNITĂȚILE MORFOSTRUCTURALE MAJORE ALE OROGENULUI CARPAȚILOR ORIENTALI

1. Zona cristalino-mesozoică, alcătuită din pânzele dacidelor mediane + transilvanidelor:

- 1.1. Pânza infrabucovinică;
- 1.2. Pânza subucovinică;
- 1.3. Pânza bucovinică;
- 1.3. Pânzele transilvane: de Rarău-Hăghimaș și de Olt.

2. Zona flișului est-carpatic, alcătuită din pânzele dacidelor externe și moldavidelor):

- 2.1. Subzona flișului intern (dacide externe + moldavide):
 - 2.1.1. Pânza flișului negru (dacide externe);
 - 2.1.2. Pânza de Ceahlău (dacide externe);
 - 2.1.3. Pânza de Baraolt (dacide externe);
 - 2.1.4. Pânza de Bobu (dacide externe);
 - 2.1.5. Pânza de Teleajen (= *flișul curbicortical*; moldavide).

- 2.2. Subzona flișului extern (moldavide):
 - 2.2.2. Pânza de Macia;
 - 2.2.3. Pânza de Audia;
 - 2.2.4. Pânza de Tarcău;
 - 2.2.5. Pânza de Vrancea (= *flișul cutelor marginale*).

3. Zona klippelor pienine și a flișul transcarpatic, alcătuită din:

- 3.1. Klippele pienine;
- 3.2. Pânza de Botiza;
- 3.3. Pânza wildflișului;
- 3.4. Pânza de Petrova.

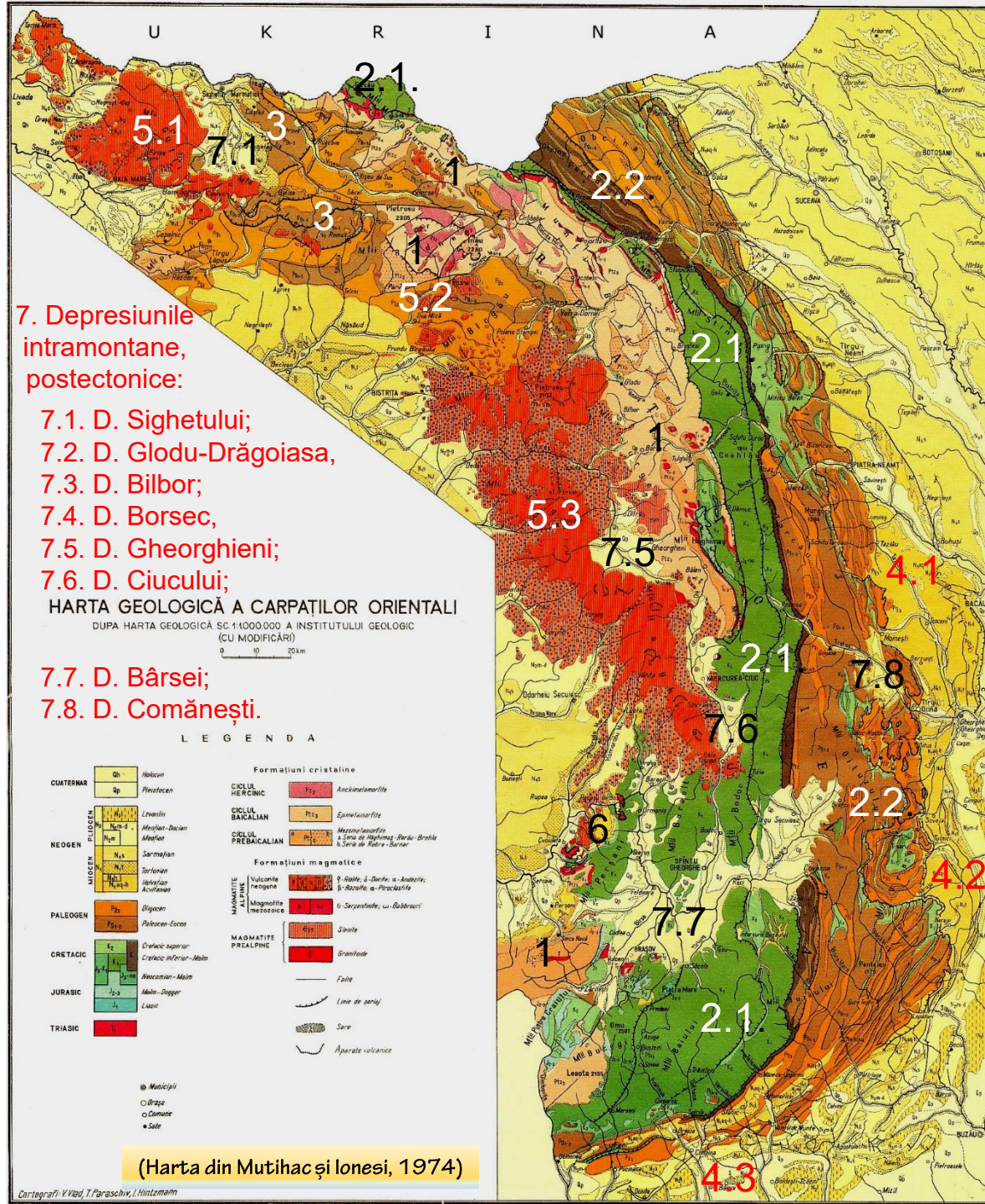
4. Zona molasei est-carpatic, alcătuită din moldavide): Pânza subcarpatică

- 4.1. Subzona de la nord de Valea Troțușului;
- 4.2. Subzona de monoclin (Valea Troțușului – Valea Slănicului de Buzău);
- 4.3. Subzona cutelor diapire (Valea Slănicului de Buzău – Valea Dâmboviței).

5. Zona vulcanite Neogene:

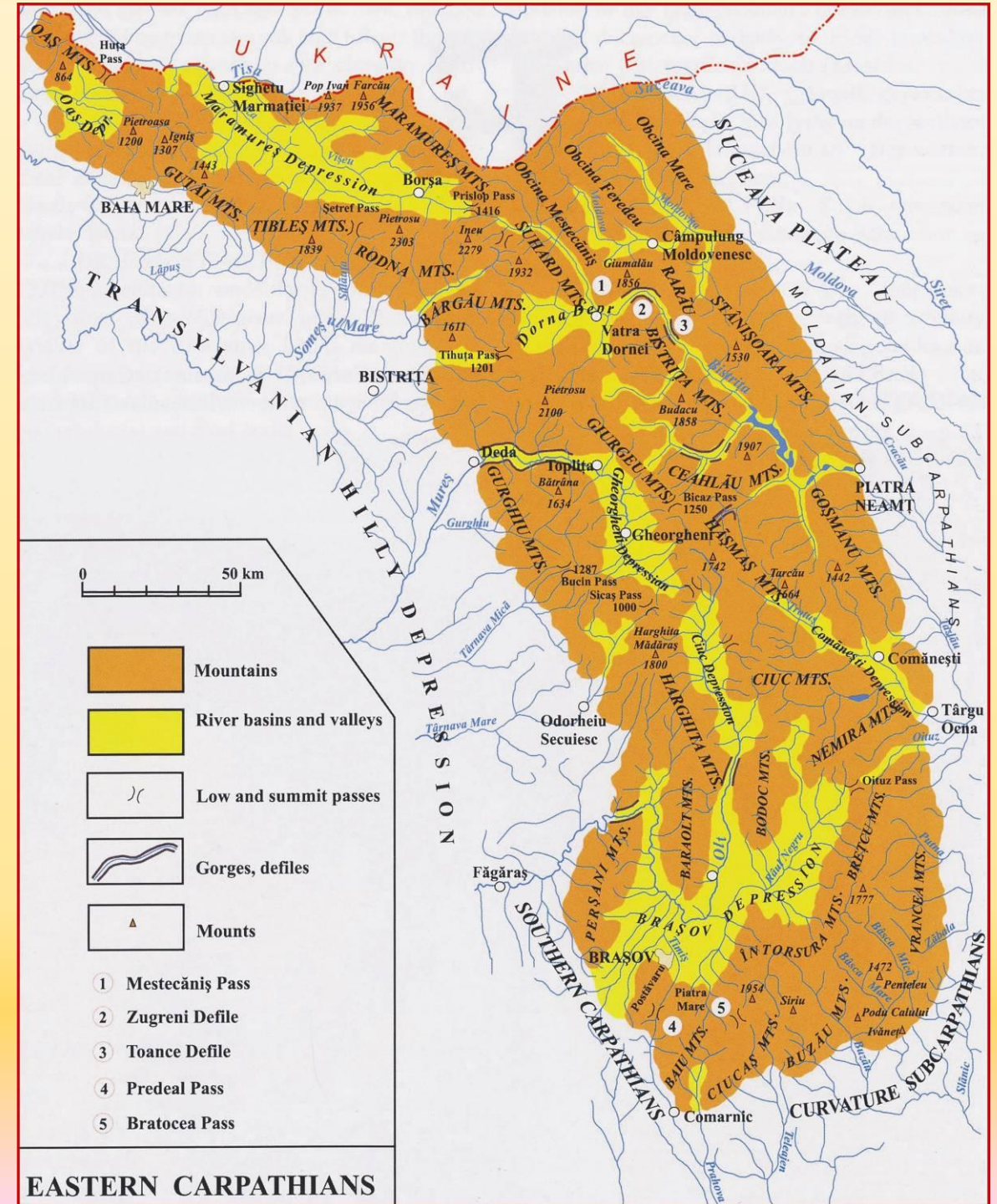
- 5.1. Grupa nordică, Oaș - Gutâi (aparate vulcanice);
- 5.2. Grupa centrală, Țibleș - Bârgău (corpuri subvulcanice);
- 5.3. Grupa sudică, Călimani – Gurghiu – Harghita (aparate vulcanice).

6. Curgerilor bazice cuaternare: Bazaltele de la Racoș.

RELIEF CORRESPONDENT

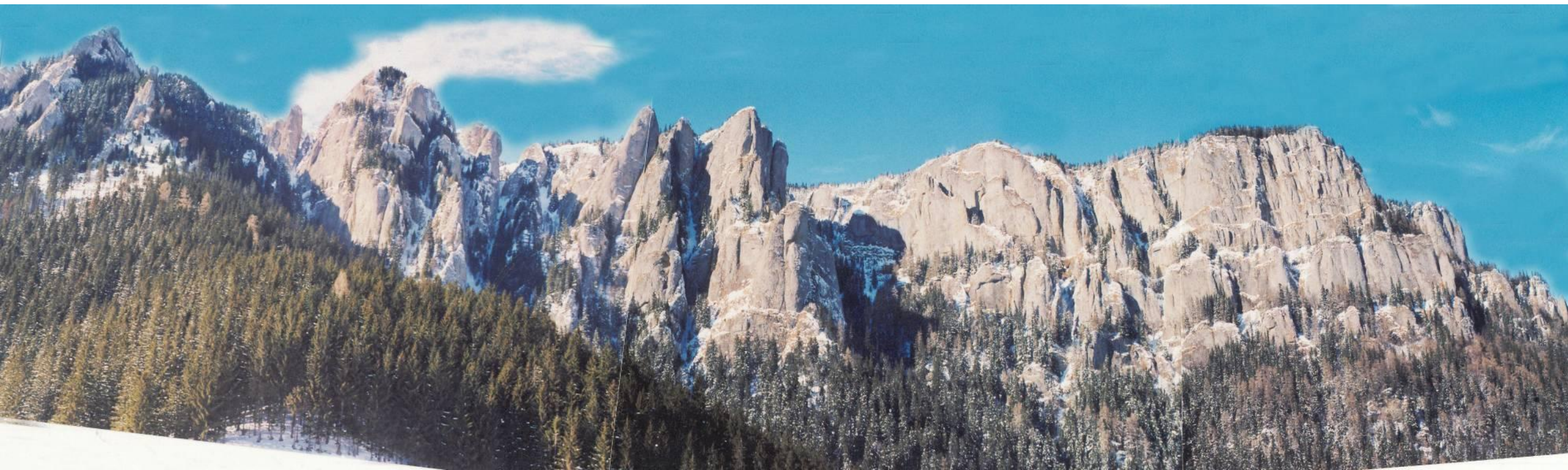
- *M-ții Maramureșului – partea estică
- *Obcina Mare
- *Obcina Feredeului
- *M-ții Stânișoarei
- *M-ții Ceahlău
- *M-ții Goșmanu (Tarcăului)
- *M-ții Ciucului
- *M-ții Nemira (Oituzului)
- *M-ții Vrancei
- *M-ții Brețcului
- *M-ții Bodoc
- *M-ții Baraolt
- *M-ții Buzăului
- *M-ții Întorsurii
- *M-ții Ciucaș
- *M-ții Baiului

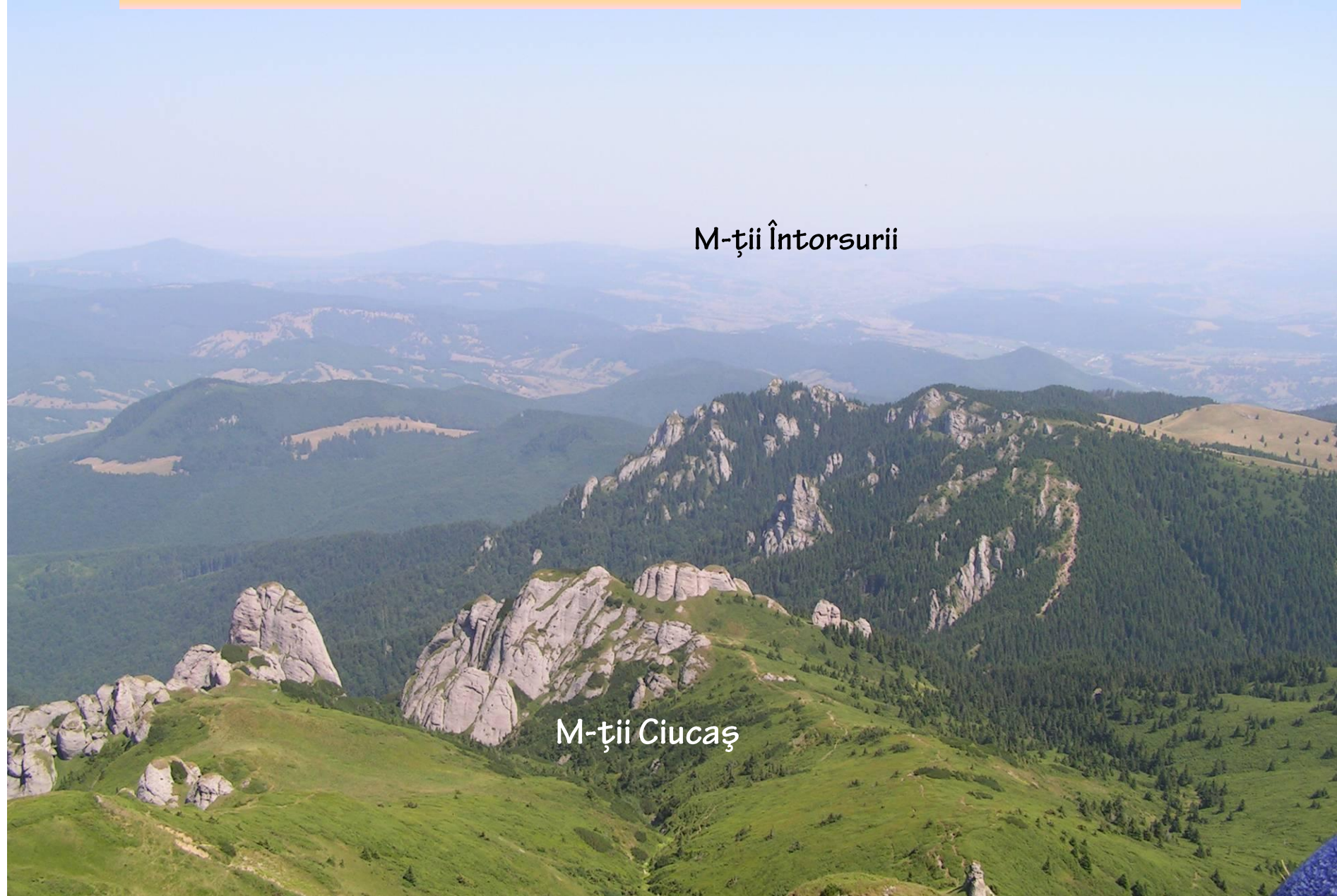
DEPOZITELE PÂNZEI DE CEAHLĂU
ÎN MASIVUL CEAHLĂU

SINCLINALUL SUSPENDAT CEAHLĂU

RELIEF FORMAT PE DEPOZITELE CONGLOMERATICE ALE PÂNZEI DE CEAHLĂU
(M_ȚII CIUCAȘ)

M-ții Întorsurii

M-ții Ciucaș

PÂNZA DE CEAHLĂU
Masivul Ciucaș

PÂNZA DE CEAHLĂU
Conglomerate albiene în Ciucaș

Detalii

PÂNZA DE CEAHLĂU
Conglomerate albiene în Ciucaș

Morfogeneză pe conglomerate albiene în Ciucaș

PÂNZA DE CEAHLĂU

M-ții Zăganului

M-ții Ciucaș

**Calcare argiloase cu Chondrites din Formațiunea de Hangu Pânza de Tarcău
(pr. Putna, afl. Al Sucevei)**

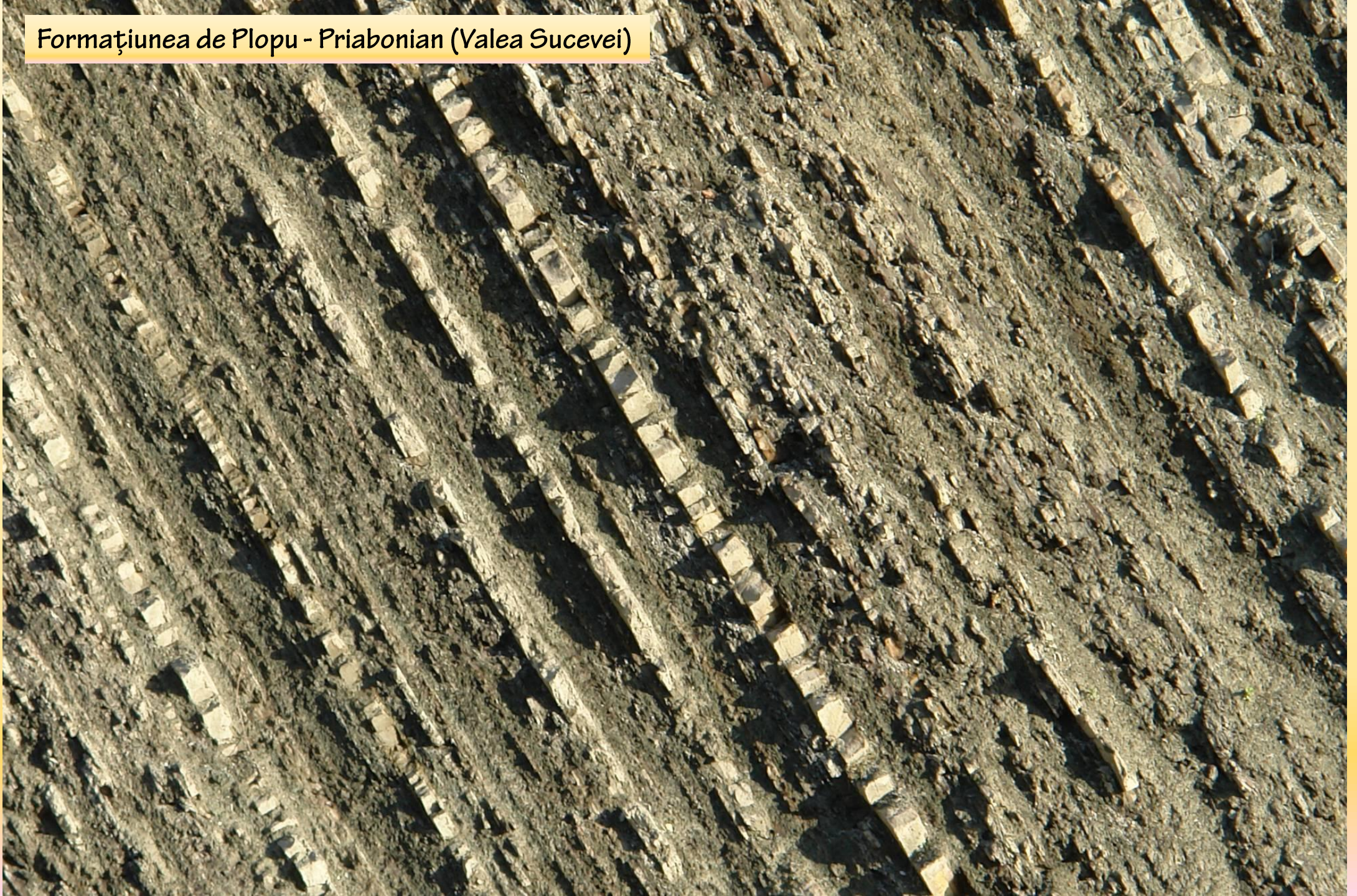
**Cretacic superior
(Senonian)**

Argilele verzi și roșii din Formațiunea de
Bisericiani pe pr. Vițeu (Bazinul Sucevei)

Eocen superior
(Priabonian)

Formațiunea de Plopu - Priabonian (Valea Sucevei)

Gresia cuarțitică de Fereastră pe pr. Vițeu afluent de dreapta al r. Putna (Baz. Sucevei)
(Oligocen inferior)

**Gresia
de
Lucăcești**

Chilia lui Daniil Sihastru în gresiile cuarțitice de Fereastră (Oligocen inferior; Micu, 1918)

Valea Putnei (Bazinul Sucevei)

Menilitele inferioare

Oligocen

Gresia de Lucăcești - Fereastră

LIMITA TEMPORALĂ – 23,03 ma

Tardi-Eocen?

Oligocen

Pr. Rusca
(Baz. Suceviței)

*Marnele
bituminoase*

Pr. Săcrieș (Bazinul Moldoviței)

Oligocen

Disodilele inferioare

Gresia de Kliwa

Olişocul

Disodilele superioare oligo-miocene
(Valea Putnei, Vrancea)

Formațiunea de Vinețișu, oligo-miocenă
(pr. Secrăieș, Baz. Moldoviței)

Rabotaj al Pânzei de Tarcău
pr. Voitineli

Prof. univ.
Constantin GRASU

Cută deversată în fruntea Pânzei de Tarcău
(confluența pr. Voitinel cu pr. Pietrosu, baz. Sucevei)

Cută deversată în Pânza de Vrancea
(râul Tișița, Baz. Putnei vâncene)

Cute chevron în Pânza de Vrancea
(râul Tișița, Baz. Putnei vâncene)

